

1. ЗАЯВА ПРО ВІДПОВІДНІСТЬ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ЗА РІК,ЩО ЗАВЕРШИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2019 РОКУ
2. ПЕРЕЛІК ФОРМ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ЗА РІК, ЩО ЗАВЕРШИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2019 РОКУ
3. ІНФОРМАЦІЯ ПРО КОМПАНІЮ
4. ОСНОВОПОЛОЖНІ ПРИПУЩЕННЯ
5. ОСНОВНІ ПРИНЦИПИ ОБЛІКОВОЇ ПОЛІТИКИ
  - 5.1. Основні засоби
  - 5.2. Фінансові інструменти.
  - 5.3. Активи, що утримуються для продажу або розподілу
  - 5.4. Інвестиційна нерухомість
  - 5.5. Оренда
  - 5.6. Резерви за зобов'язаннями та платежами
  - 5.7. Операції страхування
  - 5.8. Визнання доходів від страхової діяльності
  - 5.9. Визнання інших доходів
  - 5.10. Визнання витрат
  - 5.11. Зобов'язання за пенсійними програмами
  - 5.12. Зобов'язання за виплатами працівникам
  - 5.13. Податок на прибуток
  - 5.14. Операції в іноземній валюті
  - 5.15. Інші положення облікової політики. Вплив зміни облікової політики
6. ІСТОТНІ ОБЛІКОВІ СУДЖЕННЯ. ОЦІНКИ І ПРИПУЩЕННЯ
7. НОВІ СТАНДАРТИ ТА ТЛУМАЧЕННЯ
8. ГРОШОВІ КОШТИ ТА ЇХ ЕКВІВАЛЕНТИ
  - 8.1 Короткострокові депозити в банках
  - 8.2 Грошові кошти на поточних рахунках
  - 8.3 Грошові кошти в дорозі
9. ФІНАНСОВІ ІНВЕСТИЦІЇ

10. ОСНОВНІ ЗАСОБИ, НЕМАТЕРІАЛЬНІ АКТИВИ. ІНВЕСТИЦІЙНА НЕРУХОМІСТЬ
11. ЗАЛИШОК КОШТІВ У ЦЕНТРАЛІЗОВАНИХ СТРАХОВИХ РЕЗЕРВНИХ ФОНДАХ
12. ДЕБІТОРСЬКА ЗАБОРГОВАНІСТЬ ТА ПОТОЧНІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ
13. РОЗКРИТТЯ ІНФОРМАЦІЇ ПРО СУМИ КУРСОВИХ РІЗНИЦЬ
14. ВІДСТРОЧЕНІ ПОДАТКОВІ АКТИВИ ТА ЗОБОВ'ЯЗАННЯ
15. ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ
  - 15.1. Інформація про сформований статутний капітал
  - 15.2. Резервний капітал
  - 15.3. Нерозподілений прибуток
  - 15.4. Капітал в дооцінках
  - 15.5. Інші резерви
16. ВАЛОВА СУМА ОТРИМАНИХ ДОХОДІВ ВІД ОПЕРАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ
17. ДОХОДИ ВІД ІНВЕСТИВАННЯ КОШТІВ СТРАХОВИХ РЕЗЕРВІВ
18. ЧИСТІ СТРАХОВІ ВИПЛАТИ ТА ВІДШКОДУВАННЯ
19. АДМІНІСТРАТИВНІ ВИТРАТИ ТА ІНШІ ОПЕРАЦІЙНІ ВИТРАТИ
20. ДОХОДИ (ВИТРАТИ) ВІД ЗМІНИ ІНШИХ СТРАХОВИХ РЕЗЕРВІВ
21. ВИТРАТИ НА ЗБУТ
22. ПІДПИСАНІ СТРАХОВІ ПРЕМІЇ
23. ТЕХНІЧНІ РЕЗЕРВИ СТРАХОВИКА
  - 23.1. Резерви незароблених премій
  - 23.2. Резерв заявлених, але не виплачених збитків
  - 23.3. Резерв збитків, які виникли, але не заявлені
  - 23.4. Резерв коливання збитковості та резерви катастроф
  - 23.5. Оцінка адекватності сформованих страхових зобов'язань
24. ВИТРАТИ З ПОДАТКУ НА ПРИБУТОК
25. СТРАХОВІ ВИПЛАТИ
26. ПОВ'ЯЗАНІ СТОРОНИ
27. ПОТЕНЦІЙНІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ
28. ОЦІНКА СПРАВЕДЛИВОЇ ВАРТОСТІ
29. ЦІЛІ ТА ПОЛІТИКА УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ
30. УПРАВЛІННЯ КАПІТАЛОМ
31. СУДЖЕННЯ ЩОДО ПЕРЕРАХУВАННЯ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ У ВІДПОВІДНОСТІ МСБО 29 «ФІНАНСОВА ЗВІТНІСТЬ В УМОВАХ ГІПЕРІНФЛЯЦІЇ»
32. ПОДІЇ ПІСЛЯ ЗВІТНОЇ ДАТИ

**ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ
ПРИВАТНОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «СТРАХОВА КОМПАНІЯ
«БРОКБІЗНЕС»
за рік, що закінчився 31 грудня 2019 року**

**1. ЗАЯВА ПРО ВІДПОВІДНІСТЬ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ЗА РІК, ЩО ЗАВЕРШИВСЯ
31 ГРУДНЯ 2019 РОКУ**

Керівництво несе відповідальність за підготовку фінансової звітності, яка достовірно відображає фінансовий стан ПРИВАТНОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «СТРАХОВА КОМПАНІЯ «БРОКБІЗНЕС» станом на 31 грудня 2019 року, а також результати його діяльності, рух грошових коштів та зміни в капіталі за рік, який закінчився 31 грудня 2019 року, у відповідності до Міжнародних стандартів фінансової звітності.

**2. ПЕРЕЛІК ФОРМ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ЗА РІК, ЩО ЗАВЕРШИВСЯ
31 ГРУДНЯ 2019 РОКУ**

Фінансова звітність Компанії підготовлена відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності (МСФЗ) в редакції затвердженої Радою з Міжнародних стандартів фінансової звітності, що розміщені на сайті Міністерства фінансів України станом на 31.12.2019р.

Відповідно до вимог **МСБО 1** «Подання фінансової звітності»

Повний комплект фінансової звітності включає:

- а) звіт про фінансовий стан на кінець періоду;
- б) звіт про прибутки та збитки та інший сукупний дохід за період;
- в) звіт про зміни у власному капіталі за період;
- г) звіт про рух грошових коштів за період;
- г) примітки, що містять стислий виклад суттєвих облікових політик та інші пояснення;

Відповідно до Наказу Міністерства фінансів України від 07.02.2013 року за № 73 «Про затвердження Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» суб'єкти, що згідно законодавства складають звітність за МСФЗ, повинні надавати:

- *баланс (звіт про фінансовий стан) (далі – баланс),*
- *звіт про фінансові результати (звіт про сукупний дохід) (далі – звіт про фінансові результати),*
- *звіт про рух грошових коштів,*
- *звіт про власний капітал,*
- *пояснювальні примітки до фінансової звітності.*

3. ІНФОРМАЦІЯ ПРО КОМПАНІЮ

ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «СТРАХОВА КОМПАНІЯ «БРОКБІЗНЕС»

Юридична адреса:	04050 м. Київ, вул. Білоруська, 3
Фактична адреса:	04050 м. Київ, вул. Білоруська, 3
Дата державної реєстрації	15.12.1993
Адреса сторінки в мережі Інтернет	http://www.bbs.ua/
Банківські реквізити :	рах.UA533004650000000265023021590 в АТ "Ощадбанк" у м. Києві, МФО 300465
Види діяльності згідно КВЕД : 65.12	Інші види страхування, крім страхування життя

65.20	Перестрахування
66.21	Оцінювання ризиків та завданої шкоди
66.22	Діяльність страхових агентів, брокерів
Свідоцтво про реєстрацію фінустанови	Реєстраційний № 11101201
Ідентифікаційний код за ЄДРПОУ	20344871
Сплачений статутний капітал	51 400 тис.грн
ПрАТ «СТРАХОВА КОМПАНІЯ «БРОКБІЗНЕС» є членом наступних організацій:	Моторно-транспортне страхове бюро України (МТСБУ), Ядерний Страховий Пул України, Аграрний страховий пул (є однією з засновників Аграрного Страхового Пула України), Асоціація «Аеропорти України» цивільної авіації, Асоціація митних брокерів України, Всеукраїнська асоціація автомобільних імпортерів і дилерів (ВААІД), Є учасниками інформаційного обміну Українська федерація убезпечення
Сертифікат відповідності менеджменту якості ISO 9001:2008	У 2009 році Компанія першою на страховому ринку України отримала Сертифікат відповідності системи менеджменту якості стандарту ISO 9001:2008 . В 2015 році за результатами ресертифікаційного аудиту системи менеджменту якості стандарту ISO 9001:2008 , ПрАТ «Страхова компанія «БРОКБІЗНЕС» підтвердила дію сертифікату
Акціонери	Основним акціонером Компанії є ПАТ «ЗНВКІФ «КАСКАД – ІНВЕСТ» -50% статутного капіталу; 49,997276% належить юридичній особі-нерезиденту та 0,002724% фізичній особі - резиденту
Документи, що підтверджують право на провадження страхової діяльності	

№ п/п	Види страхування	Серія, номер	Дата видачі
1	страхування здоров'я на випадок хвороби	АВ №547191	24.11.2010
2	страхування відповідальності власників повітряного транспорту (включаючи відповідальність перевізника)	АВ №547184	24.11.2010
3	страхування повітряного транспорту	АВ №547205	24.11.2010
4	страхування водного транспорту (морського внутрішнього та інших видів водного транспорту)	АВ №547186	24.11.2010

	пошкодження або псування		
35	страхування об'єктів космічної діяльності (космічна інфраструктура), які є власністю України, щодо ризиків, пов'язаних з підготовкою до запуску космічної техніки на космодромі, запуском та експлуатацією її у космічному просторі	АЕ №190518	30.01.2013
36	страхування відповідальності щодо ризиків, пов'язаних з підготовкою до запуску космічної техніки на космодромі, запуском та експлуатацією її у космічному просторі	АЕ №190519	30.01.2013
37	страхування ризику невиплати гравцям призів у разі неплатоспроможності та/або банкрутства оператора державних лотерей	АЕ № 198616	05.04.2013
38	страхування цивільної відповідальності суб'єктів господарювання за шкоду, яку може бути заподіяно довкіллю або здоров'ю людей під час зберігання та застосування пестицидів і агрохімікатів	АЕ №293873	27.06.2014
39	страхування цивільно-правової відповідальності приватного нотаріуса	Розпорядження N 2792 від 17.11.2015 р.	

12.12.2019 року Протоколом Загальних зборів акціонерів було затверджено нову редакцію Статуту Приватного акціонерного товариства «СТРАХОВА КОМПАНІЯ «БРОКБІЗНЕС» під реєстраційним номером: 1 074 00 2125 28.

Рішенням позачергових Загальних зборів Компанії Протокол №12/12 від 12.12.2019 р з 12.12.2019 року на наступний п'ятирічний строк Головою Правління призначено Красноручького П.В.

18.11.2019р. рішенням рейтингового комітету РА «Експерт-Рейтинг» оновлено рейтинг фінансової стійкості страховика ПрАТ «СТРАХОВА КОМПАНІЯ «БРОКБІЗНЕС» на рівні **uaAA-** за національною шкалою за результатами діяльності Компанії за дев'ять місяців 2019 року.

Станом на 31 грудня 2019 року структура Компанії включає 44 структурних підрозділів: 5 філій та 39 інших структурних підрозділів.

Найменування	Місцезнаходження	телефони
Київська регіональна філія	04050, м. Київ, вул. Білоруська, 3 офіс 2	(044)331-01-52
Київська філія	04050 м.Київ, вул. Білоруська, 3, офіс 4	(044)277-21-28
Третя Київська філія	07400 Київська область, м. Бровари, вул. Металургів, 51	(044)277-21-61
Харківська філія	61057 м.Харків, вул. Чернишевська, 13, оф.611	(057)719-52-26
Друга Львівська філія	79007 м. Львів, вул. Данилишина, 6	(0322)95-76-06

4. ОСНОВОПОЛОЖНІ ПРИПУЩЕННЯ

Дану фінансову звітність було підготовлено на основі методу нарахування (за винятком звіту про рух грошових коштів). Відповідно до цього методу, результати операції визнаються за фактом їх здійснення (а не за фактом отримання або витрачання грошових коштів або їх еквівалентів), відображаються в облікових записях і включаються у фінансову звітність періодів, до яких відносяться.

Дана фінансова звітність була підготовлена з урахуванням пріоритету економічного змісту над юридичною формою.

Дана фінансова звітність була підготовлена на основі історичної вартості, за винятком оцінки фінансових інструментів за справедливою вартістю у відповідності до МСФЗ 9 «Фінансові інструменти» та страхових зобов'язань, що оцінюються у відповідності до МСФЗ 4 «Страхові контракти».

Компанія застосовує відповідні до МСФЗ методи визначення справедливої вартості.

Основою визначення справедливої вартості є припущення, що Компанія діє безперервно і не має ні наміру, ні потреби ліквідувати чи суттєво скоротити обсяг своєї діяльності або здійснювати операції за несприятливих умов.

Фінансові інструменти, щодо яких Компанія визначає справедливу вартість, є такими, що мають котирування на активному ринку, їх ціни регулярно доступні та відображають фактичні і регулярно здійснювані ринкові операції між незалежними сторонами.

Існування опублікованих цін котирування на активному ринку є, як правило, найкращим доказом справедливої вартості, який застосовується Компанією для оцінки фінансового інструменту.

Оцінка дебіторської та кредиторської заборгованості Компанії здійснюється первісно за її номінальною (контрактною) вартістю, в подальшому базуючись на припущенні того, що дебіторська та кредиторська заборгованість є короткостроковою, Компанія вважає, що її номінальна вартість є справедливою і не амортизується.

Дана фінансова звітність була підготовлена на основі припущення, що Компанія є підприємством, яке здатне продовжувати свою діяльність на безперервній основі у найближчому майбутньому. Це припущення передбачає реалізацію активів і виконання зобов'язань в ході звичайної діяльності. Управлінський персонал та акціонери мають намір і в подальшому продовжувати свою діяльність.

Управлінський персонал Компанії вважає припущення щодо здатності Компанії продовжувати свою діяльність на безперервній основі прийнятним.

Ця фінансова звітність Компанії є окремою фінансовою звітністю.

5. ОСНОВНІ ПРИНЦИПИ ОБЛІКОВОЇ ПОЛІТИКИ

Основні принципи облікової політики, викладені нижче, застосовувалися послідовно при складанні цієї фінансової звітності.

5.1. Основні засоби.

До основних засобів відносяться матеріальні активи, в яких очікуваний строк експлуатації для використання у наданні послуг, в адміністративних цілях більше одного року, термін корисного використання перевищує 1 рік, та є ймовірність отримання майбутніх економічних вигід, первісна вартість яких більша за 6000 грн.

Основні засоби обліковуються за моделлю собівартості і відображаються за собівартістю за вирахуванням накопиченого зносу та накопичених збитків від зменшення корисності.

Вартість придбання включає витрати, які безпосередньо відносяться до придбання активу.

Якщо одиниці основних засобів складаються з суттєвих компонентів, що мають різні строки корисного використання, вони обліковуються як окремі одиниці основних засобів. Прибутки та збитки від вибуття одиниці основних засобів визначаються шляхом порівняння надходжень від її вибуття з її балансовою вартістю та визнаються за чистою вартістю за рядками «Інші доходи» або

«Інші витрати» у прибутку чи збитку. Після продажу переоцінених активів всі пов'язані з продажем суми, включені до резерву переоціни, переносяться до накопиченого нерозподіленого прибутку.

Подальші витрати, понесені на заміну частини одиниці основних засобів, визнаються у балансовій вартості такої одиниці, якщо існує ймовірність того, що така частина принесе Компанії майбутні економічні вигоди, а її вартість може бути достовірно оцінена. При цьому припиняється визнання балансової вартості заміненої частини.

Витрати на поточне обслуговування основних засобів визначаються у складі прибутку або збитку за період, у якому вони були понесені.

Знос нараховується на одиниці основних засобів з дати їх встановлення та готовності до експлуатації, а для активів, створених за рахунок власних ресурсів – з дати завершення створення активу та його готовності до використання. Знос нараховується на вартість придбання активу за вирахуванням його ліквідаційної вартості. Значні компоненти активу оцінюються окремо, і якщо строк корисного використання будь-якого компонента відрізняється від строків корисного використання решти компонентів активу, знос такого компонента нараховується окремо.

Ліквідаційна вартість встановлена на рівні нуль. Ліквідаційну вартість та строк корисної експлуатації активу Компанія переглядає на кінець кожного фінансового року.

При проведенні річної інвентаризації Компанія здійснює оцінку стану основних засобів на предмет зменшення корисності.

Обліковою одиницею бухгалтерського обліку основних засобів прийнято об'єкт основних засобів.

Знос основних засобів визнається у складі прибутку або збитку.

Класифікацію методів амортизації і строків корисного використання основних засобів встановлено по групах:

групи об'єктів	Строк корисного використання (років)
Будинки та споруди	20
Обладнання охорони та сигналізації	5
Комп'ютери та обладнання до них, принтери, банкомати, телефони	5
Копіювальні машини	5
Кондиціонери, холодильне обладнання, аудіо та відеотехніка	4
Касове обладнання	4
Автотранспорт	5
Меблі, сейфи	6-9
Вивіски	4
Інші	12

Земля та незавершені капітальні вкладення не амортизуються.

Знос поліпшень орендованих активів нараховується протягом менш тривалого з двох строків: строку оренди або строку їх корисного використання, крім випадків, коли існує обґрунтована впевненість у тому, що Компанія отримає право власності на відповідні активи до кінця терміну оренди.

Амортизація нематеріальних активів проводиться за прямолінійним методом

Ліцензії на впровадження страхової діяльності є активами з невизначеним строком використання, тому їх облік здійснюється без нарахування амортизації.

5.2. Фінансові інструменти.

З набуттям чинності МСФЗ 9 «Фінансові інструменти». Компанією з 01.01.2018 року внесені відповідні зміни до облікової політики при першому застосуванні МСФЗ 9 та використовує при первісному визнанні кожного нового активу розподіл активів за нижченаведеними класами.

МСФЗ 9 передбачає три класи фінансових активів, до кожного з яких застосовуються правила оцінки та визнання прибутків та збитків:

Первісне визнання фінансових активів здійснюється за справедливою вартістю.

Подальша оцінка здійснюється відповідно до наступної класифікації:

- а) за амортизованою вартістю;
- б) за справедливою вартістю з визнанням змін в іншому сукупному доході;
- в) за справедливою вартістю з визнанням змін в прибутку або збитку.

Цей розподіл здійснюється відповідно до двох критеріїв:

- характеристики договірних грошових потоків (чиє вони виключно виплатою основної суми боргу та відсотків на неї) та
- бізнес-моделі, яка застосовується до цих активів (утримуються активи для погашення чи для продажу, чи для обох цілей).

Оцінка інструментів капіталу.

Інструментами капіталу є фінансові інвестиції в акції підприємств. За своєю природою такі інвестиції не дають права на отримання грошових коштів, а будь-які платежі за ними прямо залежать від результатів діяльності емітента. Грошові потоки за інструментами капіталу ніколи не є виплатами основного боргу та відсотків. Такі активи мають обліковуватися за справедливою вартістю через прибуток та збиток. МСФЗ 9 не робить винятку для інвестицій, що не мають котирувань (на відміну від МСБО 39). Визначення їх справедливої вартості є досить складний процес. Щоб пом'якшити вплив переоцінки інструментів капіталу на фінансовий результат, МСФЗ 9 дозволяє для кожного окремого інструменту прийняти рішення переоцінювати його через інший сукупний дохід замість прибутку або збитку. Таке рішення має бути прийняте та належними чином оформлене на дату першого застосування МСФЗ 9 для наявних інвестицій в інструменти капіталу та на дату первісного визнання для інвестицій, що придбаватимуться у подальшому. Це рішення не може бути переглянуто в майбутньому, а отже, відповідні інвестиції будуть переоцінюватися через інший сукупний дохід аж до їх вибуття. При цьому, дивіденди від них все одно визнаються в прибутку або збитку, але всі інші зміни справедливої вартості ніколи не переносяться до прибутку або збитку, навіть при вибутті. Можливість переоцінки інструментів капіталу через інший сукупний дохід передбачена лише для активів, які відповідають визначенню інструментів капіталу в МСБО 32 «Фінансові інструменти: подання». За визначенням МСБО 32, інвестиції в частки ТОВ, учасники яких мають право вийти з товариства та забрати свою частку грошима, або в паї інвестиційних фондів, які мають обмежений строк діяльності або зобов'язані викуповувати свої паї у інвесторів, не є інструментами капіталу.

Боргові цінні папери.

До них відносяться наступні інвестиції: ОВДП, облігації інших підприємств та банків. Для таких цінних паперів важливо визначити бізнес-модель. Можливі три варіанти:

1. Бізнес-модель утримання для продажу, хоча деякі інвестиції утримуються аж до дати погашення. Такі інвестиції мають оцінюватися за справедливою вартістю з відображенням сум переоцінки у прибутку або збитку.

2. Бізнес-модель змішана. Вимагає обліку за справедливою вартістю через інший сукупний дохід за умови критерію дотримання договірних грошових потоків.

3. Бізнес-модель утримання до погашення. Що стосується договірних грошових потоків, то їх умови не містять нічого, крім погашення основного боргу та відсотків. Можливість дострокового викупу облігацій не становить проблем, якщо викуп відбувається за номінальною вартістю зі сплатою нарахованих відсотків. Обліковується через прибутки і збитки.

Дебіторська заборгованість.

Дебіторська заборгованість утримується для отримання платежів від дебіторів, тобто утримується до погашення, як того і вимагає облік за амортизованою вартістю.

Банківські депозити.

Короткострокові банківські депозити розглядаються як еквівалент грошових коштів відповідно до МСБО 7 «Звіт про рух грошових коштів». Умови депозитів, як правило, відповідають критерію

договірних грошових потоків, що містять лише погашення основного боргу та відсотків на нього, тобто дозволяється за амортизованою вартістю.

Знецінення фінансових інструментів.

МСФЗ 9 змінює підходи до формування резервів під знецінення фінансових активів. Модель "понесених збитків", яка використовувалася в МСБО 39, замінюється на модель "очікуваних збитків", що передбачено МСФЗ 9.

Вимоги до знецінення (зменшення корисності) МСФЗ 9 застосовуються не для всіх фінансових інструментів, а лише до боргових активів, що оцінюються за амортизованою вартістю та за справедливою вартістю через інший сукупний дохід. МСФЗ 9 вимагає створення резервів під очікувані кредитні збитки, тобто збитків під знецінення, які можуть статися у майбутньому, навіть з мінімальною ймовірністю. Очікувані кредитні збитки за МСФЗ завжди більші нуля, оскільки неможливо припустити, що заборгованість завжди буде повернута у повному обсязі.

Наприкінці кожного звітного періоду Компанія оцінює, наявністю об'єктивних свідчень того, що корисність фінансового активу або групи фінансових активів зменшується.

Припинення визнання.

Визнання фінансового активу (або, частини фінансового активу або частини групи аналогічних фінансових активів) припиняється, якщо:

- термін дії прав на отримання грошових потоків від активу минув;
- Компанія передала свої права на отримання грошових потоків від активу або взяла на себе зобов'язання по виплаті третій стороні одержуваних грошових потоків у повному обсязі та без істотної затримки по «транзитній» угоді; і або
- (а) Компанія передала практично всі ризики і вигоди від активу, або
- (б) Компанія не передала, але й не зберігає за собою, практично всі ризики і вигоди від активу, але передала контроль над цим активом.

МСФЗ 9 "Фінансові інструменти" не застосовується до часток участі в асоційованих та спільних підприємствах, що обліковуються за методом участі в капіталі відповідно до МСБО 28 «Інвестиції в асоційовані та спільні підприємства», що застосовується суб'єктами господарювання, які є інвесторами, що мають спільний контроль над об'єктом інвестування.

Метод участі в капіталі – це метод обліку, за яким інвестицію первісно визнають за собівартістю, а потім коригують відповідно до зміни частки інвестора в чистих активах об'єкта інвестування після придбання. Прибуток чи збиток інвестора включає частку інвестора в прибутку чи збитку об'єкта інвестування, а інший сукупний дохід інвестора включає його частку в іншому сукупному доході об'єкта інвестування.

Класифікація та оцінка фінансових зобов'язань.

У порівнянні з МСБО 39, МСФЗ 9 не суттєво змінює підхід до оцінки та класифікації фінансових зобов'язань. Єдиний нюанс – це облік модифікації, тобто зміни договірних умов зобов'язання. За МСБО 39 ефект таких модифікацій обліковувався шляхом коригування ефективної ставки відсотка і таким чином визнавався протягом решти строку дії зобов'язання як зменшення або збільшення відсоткових витрат. МСФЗ 9 вимагає визнавати такий ефект у прибутку або збитку одразу в момент модифікації шляхом коригування балансової вартості зобов'язання і надалі обліковувати зобов'язання за первісною ефективною ставкою.

Фінансові зобов'язання.

Компанія може мати наступні фінансові зобов'язання:
дивіденди, що підлягають виплаті акціонерам,
кредиторська заборгованість;
зобов'язання за договорами страхування.

Кредиторська заборгованість, пов'язана зі страховою діяльністю та зобов'язання за страховими контрактами будуть розглянуті окремо.

Компанія класифікує свої фінансові зобов'язання при їх первісному визнанні. Оцінка

фінансових зобов'язань здійснюється за тими ж принципами що і оцінка фінансових активів.

Кредиторська заборгованість за послуги – включає розрахунки зі страхувальниками, перестраховальниками, перестраховиками за надані послуги, в тому числі з компаніями – перестраховиками і посередниками щодо продажу послуг Компанії.

Інша поточна кредиторська заборгованість – включає розрахунки за усіма видами платежів до бюджету, включаючи податки з працівників підприємства, розрахунки з підзвітними особами, розрахунками за страхуванням, розрахунки за іншими операціями, в тому числі розрахунки із страхувальниками за страховими випадками.

Тестування на знецінення фінансових зобов'язань Компанії проводить аналогічно тесту на знецінення фінансових активів.

Припинення визнання. Визнання фінансового зобов'язання у звіті про фінансовий стан Компанії припиняється якщо зобов'язання погашено, анульовано або термін його дії минув.

Якщо фінансове зобов'язання замінюється іншим зобов'язанням перед тим самим кредитором на суттєво інших умовах, або якщо умови наявного зобов'язання значно змінені, така заміна або зміни враховуються як припинення визнання первісного зобов'язання і початок визнання нового зобов'язання, а різниця в їх балансовій вартості визнається у **прибутках або збитках звіту про фінансові результати**.

Інші фінансові активи:

- грошові кошти та їх еквіваленти;
- позики та дебіторська заборгованість;
- активи перестраховування.
- залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах.

Фінансові активи, що переоцінюються Компанією за **справедливою вартістю**, відображаються в балансі у складі довгострокових фінансових інвестицій за справедливою вартістю, а зміни справедливої вартості визнаються у **складі прибутку та збитку за період**.

Дебіторська заборгованість за операціями страхування, перестраховування та інша дебіторська заборгованість

Позики та дебіторська заборгованість є не котирувані на активному ринку фінансові активи, що передбачають одержання фіксованих або тих, що можуть бути достовірно визначеними платежів.

Дебіторська заборгованість за страховими послугами – це дебіторська заборгованість, що виникла в результаті реалізації послуг Компанії своїм страхувальникам, і є дебіторською заборгованістю, що не призначена для перепродажу, яка обліковується за амортизованою вартістю (контрактною вартістю за вирахуванням резерву збитків від знецінення).

Дебіторська заборгованість від перестраховиків за страховими виплатами визнається у момент визнання кредиторської заборгованості за відповідними страховими виплатами.

Дебіторська заборгованість від страхових агентів, брокерів та інших посередників визнається за сумами премій, отриманих ними та наданої звітності щодо цих премій, але не переданих страховику до закінчення звітного періоду. Премії обліковуються до відрахування комісій, що сплачуються посередникам.

Компанія **створює резерв збитків від знецінення дебіторської заборгованості**, що ґрунтується на оцінці понесених збитків відносно дебіторської заборгованості від страхової діяльності, іншої дебіторської заборгованості. Основними складовими цього резерву є окремо оцінюваний збиток, що відноситься до окремих значних ризиків, та збиток, що оцінюється на підставі індивідуального аналізу кожного дебітора.

Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах – це сума активів Компанії, яка є забезпеченням резервних фондів МТСБУ, що належать страховику, та які перебувають в управлінні МТСБУ відповідно до вимог чинного законодавства (фонд захисту потерпілих та фонд страхових гарантій). Залишок коштів Компанії у МТСБУ спочатку визнається за сумою платежів, здійснених до централізованих страхових резервних фондів під управлінням

МТСБУ. Крім того, цей залишок збільшується на суму додаткових коштів, які у подальшому відраховуються до МТСБУ, і зменшується на суму страхових виплат та пов'язаних з ними витрат, які відшкодовуються МТСБУ за рахунок цих коштів у частці, віднесеної на страховика. Процентні доходи, зароблені за залишком коштів у МТСБУ, визнаються у складі фінансового доходу та призводять до збільшення залишку коштів Компанії у МТСБУ. Оскільки залишок коштів у МТСБУ не має фіксованого строку, *він відноситься до категорії фінансових активів* для подальшого отримання грошових потоків і обліковується відповідним чином згідно з вимогами МСФЗ 9 «Фінансові інструменти». Станом на кінець кожного звітного періоду страховики оцінюють залишок коштів у МТСБУ за справедливою вартістю з урахуванням його імовірного очікуваного відшкодування та процентного доходу до отримання. Зменшення вартості залишків на підставі знецінення коштів відображається через фінансовий результат у періоді, коли прийнято рішення про визнання таких збитків Президією МТСБУ.

Договори перестрахування- як фінансові інструменти.

Компанія здійснює перестрахування ризиків за договорами страхування і отримує суми перестрахових відшкодувань у відповідності до умов договорів перестрахування. Передані ризики за договорами перестрахування, згідно із Законом України «Про страхування», не звільняють Компанію від відповідальності за договорами страхування.

Обсяг страхових зобов'язань перестраховика, що зменшують страхові зобов'язання Компанії, на кожну звітну дату оцінюються одночасно з розрахунком страхових резервів. Одночасно, на кожну звітну дату Компанія переглядає частки перестраховиків у страхових зобов'язаннях на предмет їх знецінення. Компанія моніторить фінансовий стан перестраховика. Договорами перестрахування передбачено надання перестраховиком проміжної фінансової звітності та інших даних щодо платоспроможності перестраховика.

Дебіторська і кредиторська заборгованість за договорами перестрахування є короткостроковою і оцінюються згідно відповідних МСФЗ.

Зазначені оцінки фінансових активів і фінансових зобов'язань забезпечує достовірність та співставність показників фінансової звітності Компанії.

5.3. Активи, що утримуються для продажу або розподілу

Довгострокові активи чи групи вибуття, що включають активи чи зобов'язання, відшкодування вартості яких очікується за рахунок продажу або розподілу, а не постійного використання, класифікуються як утримувані для продажу або розподілу.

Безпосередньо перед віднесенням активів чи компонентів групи вибуття до категорії утримуваних для продажу виконується їх переоцінка відповідно до облікової політики Компанії. Після цього активи чи група вибуття оцінюються за меншою з двох величин: за балансовою вартістю чи за справедливою вартістю за вирахуванням витрат на реалізацію. Збитки від зменшення корисності після початкової класифікації активів як утримуваних для продажу або розподілу та подальші прибутки чи збитки від переоцінки визнаються в прибутку або збитку. Прибутки, що перевищують кумулятивний збиток від зменшення корисності не визнаються.

Амортизація чи знос на довгострокові активи, що класифікуються як утримувані для продажу або розподілу, не нараховуються.

5.4. Інвестиційна нерухомість

Представляє собою офісні приміщення або інше нерухоме майно, які утримуються з метою отримання довгострокових доходів від оренди або збереження капіталу та не використовується Компанією. Інвестиційна нерухомість первісно оцінюється за собівартістю, включаючи витрати на здійснення операції. Після первісного визнання інвестиційна нерухомість відображається за переоціненою вартістю, яка являє собою справедливую вартість на дату переоцінки та визначається на основі ринкових даних за допомогою професійних незалежних оцінювачів, за вирахуванням накопичених у подальшому збитків від знецінення. Переоцінка здійснюється з достатньою регулярністю таким чином, щоб балансова вартість інвестиційної нерухомості не відрізнялася істотно від вартості, яка була б визначена з використанням справедливої вартості на звітну дату. Прибутки

або збитки, які виникають в результаті зміни справедливої вартості інвестиційної нерухомості, включаються до складу прибутку або збитку того періоду, у якому вони виникають.

5.5. Оренда

01.01.2019 року набув чинності МСФЗ 16 «Оренда», що замінив МСБО 17. Цей стандарт встановлює принципи визнання, оцінки, подання оренди та розкриття інформації про неї. Мета полягає у тому, щоб забезпечити надання орендарями та орендарями доречної інформації у такий спосіб, щоб ці операції були подані достовірно.

Застосування цього стандарту не мало суттєвого впливу на фінансову звітність. Обліковою політикою Компанії прийнято рішення вважати оренду новою орендою і не застосовувати вимоги МСФЗ 16 до короткострокової оренди та визнавати орендні платежі, пов'язані з такою орендою, як витрати на прямолінійній основі протягом строку оренди.

Договорів з фінансової оренди у відповідності до вимог МСФЗ 16 Компанія не має.

5.6. Забезпечення за зобов'язаннями та платежами

Забезпечення за зобов'язаннями та платежами визнаються, коли Компанія має поточне юридичне або конструктивне зобов'язання в результаті подій, що сталися в минулому, коли існує ймовірність того, що погашення зобов'язання призведе до відтоку ресурсів, що являють собою економічні вигоди, і коли існує можливість з достатнім ступенем точності оцінити суму зобов'язання.

5.7. Операції страхування.

Довідково:

На 31.12.2019 МСФЗ 4 на сайті МФ відсутній. Його замінено МСФЗ 17 «Страхові контракти» Офіційно дата набуття ним чинності 01.01.2021 або пізніше. Якщо суб'єкт господарювання застосовує цей стандарт раніше - він повинен це розкрити. МСФЗ 17 скасовує МСФЗ 4. У п.5.9 розкрито нашу думку щодо застосування МСФЗ 17. Тому посилання на МСФЗ 4 ми вважаємо доречними.

Договори страхування та перестрахування

Всі договори (контракти), укладені Компанією відповідно до отриманих ліцензій на право здійснення страхової діяльності, аналізуються на предмет відповідності критеріям визнання договору страхування (страхового контракту) МСФЗ 4, а саме:

чи є на початок дії договору невизначеність (або ризик) щодо хоча б одного з трьох моментів:

- *ймовірності настання страхового випадку;*
- *періоду його настання;*
- *розміру можливої компенсації не можна передбачити.*

Договір (контракт) є договором страхування тільки в тому випадку, якщо він передає **значний страховий ризик**. Визнання страхових премій підтверджується фактом передачі страхового ризику страховику. Страхові премії не визнаються у звітності та не підлягають нарахуванню без дотримання цієї вимоги. Датою визнання факту прийняття страховиком страхового ризику є дата сплати страхової премії, якщо інше не передбачено договором (контрактом) страхування.

За договорами, що передбачають сплату страхової премії в розстрочку, застосовується метод нарахування – доходом, що враховується при розрахунку заробленої премії, визнається вся страхова премія, що є платою страхового ризику, переданого страховику.

Страхові премії, що відносяться до звітного періоду, відображаються з урахуванням усіх змін та уточнень, що виникають у звітному періоді щодо цих премій, причому, додаткові премії або повернення премій розглядаються як уточнення розміру первісної премії.

При достроковому припиненні страхування несплачена частина дебіторської заборгованості страхувальників, що відноситься до періоду, в якому страхування не здійснювалося, розглядається як зменшення страхової премії.

Перестраховування. У ході нормальної діяльності Компанія передає ризики в перестраховування. Політика Компанії передбачає перестраховування всіх значних ризиків. Сума ліміту залежить від виду страхового продукту. Договори, які Компанія укладає з перестраховиками, згідно з якими вона має право на відшкодування збитків за одним або більше договорів, емітованих Компанією та відповідають вимогам класифікації страхових договорів, класифікуються як договори перестраховування. Договори, що не відповідають цим вимогам класифікації, відносяться до категорії фінансових активів.

Договори страхування, передані в перестраховування, не звільняють Компанію від її зобов'язань перед власниками страхових договорів. Активи перестраховування включають суми до отримання від перестрахових компаній по виплачених відшкодуваннях, включаючи відповідні витрати на врегулювання. Кредиторська заборгованість за перестраховуванням являє собою зобов'язання Компанії передати перестраховикам премії з перестраховування.

Компанія регулярно оцінює свої активи перестраховування на предмет знецінення. Якщо існує об'єктивне свідчення того, що актив перестраховування знецінено, Компанія зменшує балансову вартість цього активу до його вартості відшкодування і визнає у звіті про сукупні доходи відповідний збиток від знецінення. Компанія збирає об'єктивні свідчення знецінення активу перестраховування з використанням тих же методів, які вона застосовує до фінансових активів, що враховуються за амортизованою вартістю. Збиток від знецінення також розраховується на підставі аналогічного методу, який застосовується до цих фінансових активів.

5.8. Визнання доходів від страхової діяльності

В нараховані (підписані) премії включаються суми, які належать Компанії за договорами (контрактами) страхування (перестраховування), та набули чинності, незалежно від того, отримані ці премії, чи ні. Підписані премії зменшуються на суму премій за анульованими та розірваними договорами страхування. Якщо очікується, що премії будуть сплачені кількома внесками протягом терміну дії договору страхування, то до підписаних (нарахованих) премій включають премії за весь термін дії договору страхування, якщо таким договором не передбачено інше.

Дохід від наданих послуг визначається у звіті про сукупний дохід у вигляді зароблених премій відповідно до Закону України «Про страхування» та облікової політики Компанії. Зароблені страхові премії формуються на підставі договорів страхування, що набули чинності. Дохід визнається, якщо існує впевненість, що Компанія отримає від операцій страхування та перестраховування страхову премію за прийняття від страхувальника відповідальності за сплачений страхових ризик. Незароблена частина страхової премії, що відноситься до майбутніх періодів, визнається в страхових зобов'язаннях як технічні резерви.

5.9. Визнання інших доходів

Компанія отримує інший дохід, який не пов'язаний з проведенням страхової діяльності, а саме відсотки за депозитними договорами, відсотки за залишками коштів у централізованих резервних фондах (МТСБУ).

Інший дохід визнається, коли є впевненість, що Компанія отримає економічні вигоди від проведених операцій і розмір доходу можна достовірно визначити. Дохід визнається за вирахуванням витрат на його отримання в тому періоді, в якому проведена операція.

Дохід від сум, що отримуються в результаті реалізації переданого страхувальником або іншою особою права вимоги до особи, відповідальної за заподіяні збитки включає дохід, отриманий від заходів досудового врегулювання та судового захисту від третьої сторони, такої як відповідач. Компанія визначає в момент отримання суми коштів від реалізації регресних прав.

Частки страхових виплат та відшкодувань, компенсовані перестраховиками, зменшують нараховану валову суму страхових виплат та страхових відшкодувань.

5.10. Визнання витрат

Компанія несе витрати на здійснення основної операційної діяльності, а також інші витрати, які не пов'язані із надання послуг зі страхування.

Витрати признаються в звіті про сукупний прибуток, якщо виникає зменшення в майбутніх економічних вигодах, пов'язаних із зменшенням активу або збільшенням зобов'язання, які можуть бути достовірно оцінені.

Витрати визнаються в звіті про сукупний прибуток на основі безпосереднього зіставлення між понесеними витратами і прибутками за конкретними статтями доходів

Витрати визнаються в звіті про сукупний прибуток негайно, якщо витрати не створюють великі майбутні економічні вигоди, або коли майбутні економічні вигоди не відповідають або перестають відповідати вимогам визнання активу в звіті про фінансовий стан.

Платежі до МТСБУ, інші ніж платежі безпосередньо до централізованих страхових резервних фондів (наприклад, платежі до Фонду попереджувальних заходів), визнаються витратами того періоду, в якому вони виникли.

5.11. Зобов'язання за пенсійними програмами

Компанія нараховує та сплачує єдиний соціальний внесок у відповідності до вимог законодавства України.

5.12. Зобов'язання за виплатами працівникам

Компанія не здійснює інших виплат працівникам, ніж виплати із заробітної плати та виплат, що прирівнюються до заробітної плати, та не має інших зобов'язань перед персоналом за виплатами.

5.13. Податок на прибуток

Поточні витрати на сплату податку з основної діяльності розраховуються згідно вимог українського податкового законодавства.

Для цілей фінансової звітності поточні витрати з податку на прибуток коригуються на суми відстрочених податків, що виникають із-за наявності тимчасових різниць між балансовою вартістю активів та зобов'язань і їх вартістю, що обліковується для цілей оподаткування. За наявності такі коригування приводять, за необхідності, до відображення у звітності відстрочених податкових активів та відстрочених податкових зобов'язань.

Для визначення витрат з податку за основною діяльністю, а також з податку на прибуток від іншої діяльності, застосовується метод розрахунку зобов'язань по звіту про фінансовий стан. Сума активів і зобов'язань по відстроченому оподаткуванню розраховується на основі очікуваної ставки податку, яка повинна бути застосована в тих роках, коли сума тимчасових різниць може бути відшкодована або реалізована.

Відстрочені податкові активи визнаються лише в тих випадках, коли існує вірогідність того, що майбутньої суми прибутку до оподаткування буде досить для реалізації відстрочених податкових активів. На кожен дату складання звіту про фінансовий стан Компанія переоцінює невизнані відстрочені податкові активи. Компанія визнає раніше не визнаний відстрочений податковий актив тільки в частині, в якій існує вірогідність його реалізації при отриманні майбутніх прибутків, що підлягають оподаткуванню. І навпаки, Компанія зменшує балансову вартість відстроченого податкового активу у разі, коли зникає вірогідність повної або часткової реалізації такого активу в майбутніх прибутках.

З 01.01.2015 року до Податкового кодексу внесено суттєві зміни щодо оподаткування прибутку від страхової діяльності.

Страхові компанії було переведено на загальну систему оподаткування за ставкою 18%, а також залишено, як складову частину податку на прибуток, податок на доходи від надходжень страхових премій за ставкою 3%. Тобто, страхові премії за договорами страхування фактично оподатковуються двічі: за ставкою 3% від валового надходження та за ставкою 18% у складі зароблених страхових премій.

Беручи до уваги нестабільність податкової політики держави, оцінка відстрочених податкових активів і зобов'язань щодо податку на прибуток Компанії проводилась на основі суджень керівництва Компанії, і базувалась на інформації, яка була в його розпорядженні на момент

складання цієї фінансової звітності.

5.14. Операції в іноземній валюті

Операції в іноземних валютах перераховуються у гривні за курсами обміну, що діють на дату здійснення операції. Монетарні активи та зобов'язання, що номіновані в іноземних валютах на звітну дату, перераховуються у гривні за курсом обміну, що діє на цю дату. Прибутки або збитки від курсових різниць по монетарних статтях є різниця між амортизованою вартістю у функціональній валюті на початок періоду, скоригованою з урахуванням ефективного відсотка та платежів за період, та амортизованою вартістю в іноземній валюті, перерахованій за курсом обміну на кінець звітного періоду. Курсові різниці, що виникають при перерахуванні, визнаються у прибутку або збитку. Немонетарні статті, які оцінюються за історичною собівартістю в іноземній валюті, перераховуються за курсом обміну, що діє на дату операції.

МСБО 21 розподіляє курсові доходи (витрати між звичайними доходами (витратами) та тими, що відносяться до іншого сукупного доходу та не передбачає розподіл курсових різниць на операційні та не операційні. МСБО 1 «Подання фінансової звітності» вимагає прибутки від курсових різниць подавати на нетто-основі та відображати у звіті про сукупний дохід окремою статтею. Але, враховуючи, що Компанія надає звітність за МСФЗ за формами, затвердженими Міністерством фінансів, було прийнято рішення відображати курсові різниці як доходи (витрати) від операційної різниці.

Управлінський персонал вважає, що офіційні курси НБУ надають найкращі наближення до поточних обмінних курсів, що діють на звітну дату. Тобто, при підготовці цього фінансового звіту керівництво застосовує для монетарних статей офіційні курси НБУ, отримані з офіційно опублікованих джерел для перерахунку операцій і залишків в іноземній валюті.

Курси обміну гривні, які були використані при підготовці цієї звітності наступні:

Валюта	31 грудня 2019 р.	31 грудня 2018 р.
Долар США	23,68620	27,688264
Євро	26,42200	31,714138

5.15. Інші положення облікової політики. Вплив зміни облікової політики.

Вплив зміни облікової політики на події і операції, що відбуваються (відбувались) в Компанії

Доцільність зміни того чи іншого положення облікової політики Компанії встановлюється у разі:

- змін статутних вимог (тобто при внесенні змін до статуту Компанії);
- змін вимог органу, що затверджує стандарти бухгалтерського обліку (вносяться зміни чи доповнення до тих чи інших стандартів);
- зміни забезпечать достовірніше відображення подій або операцій у фінансовій звітності Компанії.

Вплив зміни облікової політики на події й операції минулих періодів Компанія відображає у звітності шляхом:

- коригування сальдо нерозподіленого прибутку на початок звітного року;
- повторного надання порівняльної інформації стосовно попередніх звітних періодів;

Зміна облікової політики, вибір відображення впливу зміни на облікову політику Компанія розкриває й обґрунтовує у примітках до фінансової звітності за поточний звітний період.

Облікова політика застосовується Компанією щодо подій і операцій з моменту їх виникнення.

Не є зміною облікової політики встановлення облікової політики для:

- подій або операцій, які відрізняються за змістом від попередніх подій або операцій;
- подій або операцій, які не відбувались раніше.

Якщо неможливо розрізнити зміну облікової політики та облікових оцінок, то це розглядається і відображається як **зміна облікових оцінок**.

Не є зміною облікової політики Компанії зміна визначення облікових оцінок.

Облікова оцінка – це попередня оцінка, яка використовується Компанією з метою розподілу витрат і доходів між відповідними звітними періодами. Вона може бути переглянута, якщо

змінюються обставини, на яких вона ґрунтувалася, або отримано додаткову інформацію. Зміни облікових оцінок впливають тільки на майбутнє і не стосуються минулого.

Наслідки змін в облікових оцінках Компанія включає до тієї статті звіту про фінансові результати, яка раніше застосовувалась для відображення доходів або витрат, пов'язаних з об'єктом такої оцінки, в тому періоді, в якому відбулася зміна, а також в наступних періодах, якщо зміна впливає на ці періоди.

Внесення змін до облікової політики, що стосуються майбутніх періодів, застосовуються з початку нового звітного періоду, і оформлюється відповідним наказом про внесення змін до облікової політики Компанії.

У випадках, коли Компанія розпочинає здійснювати нові операції, або у випадку змін окремих законодавчих норм, введення положень з обліку, яких Компанія не могло передбачити заздалегідь, зміни в облікову політику можуть бути внесені протягом звітного періоду (року) і застосовуватися Компанією з дати затвердження таких змін.

Керівництво Компанії вважає, що декларуючи перехід до складання фінансової звітності Компанії за МСФЗ з 01.01.2012 року та керуючись Законом № 3332 — Закон України від 12.05.2011 р. № 3332-VI «Про внесення змін до Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» для складання фінансової звітності Компанія у звітному періоді здійснювала відповідні послідовні процедури із застосування Міжнародних стандартів фінансової звітності (за текстом — МСФЗ), якщо вони не суперечать Закону «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні».

6. ІСТОТНІ ОБЛІКОВІ СУДЖЕННЯ. ОЦІНКИ І ПРИПУЩЕННЯ

При підготовці фінансової звітності згідно з МСФЗ керівництво Компанії повинно робити оцінки та припущення, які мають вплив на відображені суми активів та зобов'язань, розкриття умовних активів та зобов'язань на дату підготовки фінансової звітності згідно з МСФЗ та відображені суми доходів та витрат протягом звітного періоду. Фактичні результати можуть відрізнятися від таких оцінок. Оцінки, покладені в основу припущення, постійно переглядаються. Зміни бухгалтерських оцінок визнаються у тому періоді, в якому вони відбуваються, а також в інших майбутніх періодах.

Оцінка зобов'язань за договорами страхування

Технічні резерви

Формування страхових резервів та прав вимоги до перестраховиків стосовно відповідних технічних резервів здійснюється відповідно ст. 31 Закону України „Про страхування” та Методики формування страхових резервів за видами страхування, іншими, ніж страхування життя (затвердженої Розпорядженням Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг від 18 вересня 2018 року №1638, зареєстрованої в Міністерстві юстиції України 17 жовтня 2018 року за № 1169/32621).

Резерв незароблених премій.

Компанія розраховує Резерв незароблених премій (unearned premium reserve), шляхом включення часток від сум надходжень страхових платежів (страхових внесків, страхових премій), що відповідають страховим ризикам, які не минули на звітну дату.

Загальний розмір резерву незароблених премій дорівнює сумі розмірів резервів незароблених премій, розрахованих окремо за кожним видом страхування.

Розмір резерву незароблених премій розраховується методом "1/365" ("proratatemporis") з обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів (надалі – ОСЦПВВНТЗ) та методом "1/4", визначеним Законом України «Про страхування» залежно від часток надходжень сум страхових платежів (страхових премій, страхових внесків), які не можуть бути меншими ніж 80 відсотків загальної суми надходжень страхових платежів (страхових премій, страхових внесків), за всіма іншими видами страхування.

Резерв заявлених, але не виплачених збитків

Резерв заявлених, але не виплачених збитків (reported but not settled claims reserve – RBNS) – оцінка обсягу зобов'язань страховика щодо виплат страхового відшкодування за заявленими вимогами, включаючи витрати на врегулювання збитків у розмірі 3-х відсотків від суми не виплачених збитків, які не врегульовані або врегульовані не в повному обсязі на звітну дату, та які виникли в зв'язку з подіями, що мали ознаки страхових випадків та сталися в звітному або попередніх періодах, та про факт настання яких страховика повідомлено відповідно до вимог законодавства України та/або умов договору.

Загальний розмір резерву заявлених але не виплачених збитків дорівнює сумі резервів заявлених але не виплачених збитків, розрахованих окремо за кожним видом страхування.

Резерв заявлених але не виплачених збитків визначається у розмірі середнього збитку за видом страхування, або за подібними страховими випадками в розрізі видів страхування або страхових ризиків, а після отримання орієнтовних даних щодо розміру збитку, підтверджених документально, резерв формується з використанням таких орієнтовних даних та з урахуванням затверджених процедур страховика щодо формування резерву заявлених, але не виплачених збитків.

Резерв заявлених але не виплачених збитків визначається у розмірі страхової суми за вирахуванням франшизи (або суми страхової виплати, визначеної згідно з умовами договору страхування) у разі викрадення застрахованого майна, або повної конструктивної загибелі майна, або у разі відсутності орієнтовних даних та неможливості здійснення розрахунку розміру середнього збитку.

Після отримання додаткової інформації про розмір збитку, розмір резерву заявлених але не виплачених збитків може бути переглянутий.

Резерв збитків, які виникли, але не заявлені.

Методи та використані припущення

Резерв збитків які виникли, але не заявлені (incurred but not reported claims reserve - IBNR), розраховується Компанією за договорами ОСЦПВВНТЗ на кожну звітну дату актуарно із застосуванням *ланцюгового методу (Chain Ladder)* та з обов'язкового страхування цивільної відповідальності оператора ядерної установки за ядерну шкоду, яка може бути заподіяна внаслідок ядерного інциденту, *методом прогнозної збитковості*.

На кожну звітну дату Компанія здійснює тестування достатності сформованих технічних резервів для майбутніх страхових випадків за поточними договорами (LAT).

При проведенні тесту на достатність використовується краща оцінка, а отже враховуються всі коригування резервів, зроблені актуарієм. Перевірка адекватності страхових зобов'язань (liability adequacy test, LAT) проводиться на звітну дату по кожному виду страхування. Порівнюється розмір сформованого резерву незароблених премій, зменшеного на розмір відповідних відстрочених аквізиційних витрат, з поточною вартістю майбутніх грошових потоків за договорами, а саме вартістю майбутніх страхових виплат за договорами та витрат, пов'язаних із виконанням таких договорів, а також доходів від реалізації регресних вимог. При цьому майбутні страхові виплати оцінюються через резерв незароблених премій з врахуванням очікуваного рівня збитковості по виду страхування.

Резерв коливання збитковості

Відповідно до МСФЗ 4 цей резерв не відноситься до технічних страхових резервів. Його формування передбачено національним законодавством за ОСЦПВВНТЗ. Резерв коливання збитковості (equalization reserve) розраховується Компанією за договорами ОСЦПВВНТЗ на кожну звітну дату. Якщо коливання коефіцієнту нетто-збитковості по виду ОСЦПВВНТЗ не є суттєвим, то резерв коливань збитковості вважається рівним нулю. Коливання коефіцієнту нетто-збитковості вважається суттєвим, якщо стандартне відхилення значень коефіцієнту нетто-збитковості перевищує 20 відсотків від середнього значення коефіцієнту нетто-збитковості. Якщо розрахований розмір резерву коливань збитковості набирає від'ємного значення, то резерв коливань збитковості вважається рівним нулю.

Резерв відображається у звіті про фінансовий стан у власному капіталі у складі інших резервів. Його збільшення (зменшення) коригується збільшенням (зменшенням) нерозподіленого прибутку і відповідно власного капіталу.

Резерв катастроф

Страховики, які отримали в установленому порядку ліцензії на проведення обов'язкового страхування цивільної відповідальності за ядерну шкоду та є членами Ядерного страхового пулу, зобов'язані формувати резерв катастроф (catastrophe reserve). Компанія формує по обов'язковому страхуванню цивільної відповідальності за ядерну шкоду згідно з Порядком і правилами формування, розміщення та обліку страхових резервів з обов'язкового страхування цивільної відповідальності за ядерну шкоду, затвердженими розпорядженням Державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг України від 13 листопада 2003 року № 123, зареєстрованими в Міністерстві юстиції України 02 грудня 2003 року за № 1107/8428.

Згідно МСФЗ 4 цей резерв також не відносить до технічних страхових резервів. Резерв відображається у звіті про фінансовий стан у власному капіталі у складі інших резервів. Його збільшення (зменшення) коригується збільшенням (зменшенням) нерозподіленого прибутку і відповідно власного капіталу.

Можливість знецінення грошових коштів та їх еквівалентів

Нестабільність економічної ситуації в Україні, продовження девальвації української гривні, нестача ліквідних коштів в банківському секторі, не прогнозований процес нагляду за банківським сектором призводять до суттєвої невизначеності оцінок щодо можливості відшкодування депозитів, коштів на поточних рахунках та еквівалентів грошових коштів у банківських установах. Тобто, у разі, якщо банки не зможуть повернути Компанії гроші та їх еквіваленти, та кошти по депозитах після 31 грудня 2019 року, необхідно буде відобразити в обліку додаткові збитки від знецінення. Тому Компанія свідомо використовує більш короткі терміни депозитних вкладів та розміщення коштів у найбільш надійних банках, навіть за умови втрати можливого додаткового доходу та оцінює справедливую вартість грошових коштів та їх еквівалентів за їх теперішньою вартістю.

Оцінка фінансових інвестицій

Справедлива вартість інвестицій в ПАТ ЗНВКІФ «БРОКБІЗНЕС» та інвестицій в ПрАТ «Компанія зі страхування життя «БРОКБІЗНЕС»

Управлінський персонал оцінює вартість інвестицій в ПАТ «ЗНВКІФ «БРОКБІЗНЕС» та ПрАТ «Компанія зі страхування життя «БРОКБІЗНЕС» на основі методу участі в капіталі, що відповідно до МСБО 28 «Інвестиції в асоційовані та спільні підприємства» застосовується усіма суб'єктами господарювання, які є інвесторами, що мають спільний контроль над об'єктом інвестування.

Метод участі в капіталі – це метод обліку, за яким інвестицію первісно визнають за собівартістю, а потім коригують відповідно до зміни частки інвестора в чистих активах об'єкта інвестування після придбання. Прибуток чи збиток інвестора включає частку інвестора в прибутку чи збитку об'єкта інвестування, а інший сукупний дохід інвестора включає його частку в іншому сукупному доході об'єкта інвестування. Згідно з методом участі в капіталі, при первісному визнанні інвестиція в асоційоване або спільне підприємство визнається за собівартістю і згодом її балансова вартість збільшується або зменшується для визнання частки інвестора в прибутку або збитку об'єкта інвестування після дати придбання. Частка інвестора в прибутку або збитку об'єкта інвестування визнається в прибутку або збитку інвестора. Виплати, отримані від об'єкта інвестування, зменшують балансову вартість інвестиції.

Справедлива вартість інших фінансових інвестицій

Оцінки справедливої вартості інших фінансових інвестицій проводились на підставі котирувань ПАТ «УКРАЇНСЬКА БРЖА» <http://www.ux.ua>. Одночасно, МСФЗ 9 не вимагає такої оцінки у разі наявності відкритого ринку обігу таких фінансових інструментів.

Створення поточних забезпечень

Компанія створює наступні забезпечення, які класифікує як поточні та які можна досить точно оцінити:

- *Резерв під забезпечення виплат відпусток*
- *Резерв під забезпечення виплат за судовими позовами, які Компанія може оцінити.*

Інвестиційна нерухомість оцінюється за справедливою вартістю.

У 2018 році інвестиційна нерухомість була переоцінена із залученням професійного оцінювача Згідно Звіту про оцінку майна станом на 31.12.2018 року, наданого професійним оцінювачем ПГОІ «Центр економіко-правового забезпечення», що діє на підставі Закону України «Про оцінку майна, майнових прав та професійну оціночну діяльність в Україні» (Сертифікат суб'єкта оціночної діяльності №170/16 від 26.02.2016 р., виданий Фондом державного майна України) за результатами тестування справедлива вартість об'єктів інвестиційної нерухомості склала 11 868 тис. грн

7. **НОВІ СТАНДАРТИ ТА ТЛУМАЧЕННЯ**

Компанія застосовувала такі нові стандарти, тлумачення, зміни до стандартів, включаючи спричинені ними зміни до інших стандартів, з датою початкового застосування 1 січня 2019 року при складанні цієї фінансової звітності:

- МСФЗ 16 «Оренда»;
- МСФЗ 17 «Договори страхування» у питаннях, що не протирічать національним законодавчим вимогам та нормативним регуляторним актив у сфері страхування;
- КТМФЗ 23 «Невизначеність при розрахунку податку на прибуток»;
- Довгострокові інвестиції в асоційовані або спільні підприємства (зміни до МСБО 28);
- Планові зміни, скорочення та врегулювання (зміни до МСБО 19);

Застосування цих стандартів не має суттєвого впливу на цю фінансову звітність.

Про вплив застосування МСФЗ 16 «Оренда» наведено в примітці **5.5. Оренда**

Концептуальна основа фінансової звітності (КОФЗ)

У новій редакції оновлено структуру документа, визначення активів і зобов'язань, а також додано нові положення з оцінки та припинення визнання активів і зобов'язань, подання і розкриття даних у фінансовій звітності за МСФЗ. Згідно нової редакції інформація, представлена у фінансовій звітності, також повинна допомагати користувачам оцінити ефективність керівництва компанії в управлінні економічними ресурсами. Принцип обачності трактується через підтримку нейтральності представлених даних. Обачність визначається як прояв обережності при винесенні суджень в умовах невизначеності. Правдиве уявлення даних трактується як подання суті операцій, а не тільки їх юридичної форми. Нова редакція КОФЗ передбачає дві форми звітності: звіт про фінансовий стан і звіт про фінансові результати. Інші форми об'єднані під назвою «інші форми і розкриття», визначається, що дані фінансової звітності представляються за певний період і містять порівняльну інформацію, а також за певних обставин - прогнозні дані.

У новій редакції КОФЗ вводиться поняття «звітуюче підприємство», під яким мається на увазі сторона економічної діяльності, яка має чітко визначені межі та поняття зведеної звітності.

Вираз «економічний ресурс» замість терміну «ресурс» підкреслює, що Рада МСФЗ більше не розглядає активи лише як фізичні об'єкти, а, скоріше, як набір прав. Визначення активів і зобов'язань не відносяться до «очікуваних» надходжень або відтоків. Замість цього визначення економічного ресурсу відноситься до потенціалу активу / зобов'язання виробляти / передавати економічні вигоди.

Нова глава КОФЗ присвячена опису різних методів оцінки (історична і поточна вартість (справедлива вартість, вартість використання)), інформації, яку вони надають.

Набуття чинності змін до **КОФЗ01.01.2020 р.**

Товариство не розглядало вплив змін концептуальної основи на фінансову звітність, так як не має змоги передбачити кроки органу, відповідального за встановлення нових вимог до фінансової звітності у відповідності зі змінами Концептуальної основи фінансової звітності за МСФЗ.

МСФЗ 3 «Об'єднання бізнесу»

Зміни запроваджують переглянуте визначення бізнесу. Бізнес складається із внесків і суттєвих процесів, які у сукупності формують здатність створювати віддачу.

Нове керівництво визначає систему, яка дозволяє визначити наявність внеску і суттєвого процесу, у тому числі для компаній, які знаходяться на ранніх етапах розвитку і ще не отримали віддачу. У разі відсутності віддачі, для того щоб підприємство вважалось бізнесом, має бути наявним організований трудовий колектив.

Визначення терміну «віддача» звужується, щоб зосередити увагу на товарах і послугах, які надаються клієнтам, на формуванні інвестиційного доходу та інших доходів, при цьому виключаються результати у формі скорочення витрат та інших економічних вигод. Крім того, наразі більше не потрібно оцінювати спроможність учасників ринку замінювати відсутні елементи чи інтегрувати придбану діяльність і активи.

Організація може застосувати «тест на концентрацію». Придбані активи не вважатимуться бізнесом, якщо практично вся справедлива вартість придбаних валових активів сконцентрована в одному активі (або групі аналогічних активів).

Набуття чинності з **01.01.2020 р.**

Товариство не розглядало вплив змін до цього МСФЗ.

МСБО 1 «Подання фінансової звітності» та МСБО 8 «Облікова політика, зміни в облікових оцінках та помилки».

Зміни уточнюють визначення суттєвості, пояснення до цього визначення та застосування цього поняття завдяки включенню рекомендацій щодо визначення, які раніше були наведені в інших стандартах МСФЗ.

Інформація є суттєвою, якщо обґрунтовано очікується, що її пропуск, спотворення або затуманення може вплинути на рішення основних користувачів фінансової звітності загального призначення, винесені на підставі такої фінансової звітності, що представляє фінансову інформацію про звітуючу компанію

Зміни забезпечують послідовність використання визначення суттєвості в усіх стандартах МСФЗ.

Набуття чинності з **01.01.2020 р.**

Товариство не розглядало вплив змін до цього МСФЗ.

Зміни до МСБО 10 «Події після звітного періоду», МСБО 34 «Проміжна фінансова звітність», МСБО 37 «Забезпечення, непередбачені зобов'язання та непередбачені активи», Керівництво із застосування МСФЗ 2 «Виплати на основі акцій»

У всіх випадках словосполучення «економічні рішення» замінено словом «рішення», а поняття «користувачі» звужено до «основних користувачів».

Набуття чинності з **01.01.2020 р.**

Товариство не розглядало вплив змін до цього МСФЗ.

Зміни до МСФЗ 9 «Фінансові інструменти», МСФЗ 7 «Фінансові інструменти: розкриття інформації»

Зміни стосуються процентних ставок (такі як LIBOR, EURIBOR і TIBOR), що використовуються в різних фінансових інструментах: від іпотечних кредитів до похідних інструментів.

Поправки

- змінили вимоги до обліку хеджування: при обліку хеджування передбачається, що контрольний показник процентної ставки, на якому засновані грошові потоки, що хеджуються і грошові потоки від інструменту хеджування, не зміниться в результаті реформи;
- обов'язкові для всіх відносин хеджування, на які безпосередньо впливає реформа внутрішньобанківської ставки рефінансування;
- не можна використовувати для усунення будь-яких інших наслідків реформи;

вимагають розкриття інформації про ступінь впливу поправок на відносини хеджування.

Набуття чинності з **01.01.2020 р.**

Товариство не розглядало вплив змін на фінансову звітність, так як таких операцій не здійснює.

МСФЗ 17 «Страхові контракти»

18 травня 2017 року Рада з міжнародних стандартів фінансової звітності опублікувала новий стандарт МСФЗ 17 «Страхові контракти». Для страховиків зараз головне завдання – ухвалити правильні рішення щодо впровадження стандарту.

Маючи за мету досягнення послідовного, заснованого на принципах бухгалтерського обліку страхових контрактів, новий стандарт вимагає вимірювати страхові зобов'язання за поточною вартістю виконання та пропонує більш уніфікований підхід до вимірювання та представлення для всіх страхових контрактів.

МСФЗ 17 замінює МСФЗ 4 «Страхові контракти» та пов'язані з ним інтерпретації, і набуває чинності для періодів, які починаються з 1 січня 2021 року або пізніше, при цьому його дострокове прийняття дозволено у разі застосування також МСФЗ 15 «Доходи від реалізації за договорами з клієнтами» та МСФЗ 9 «Фінансові інструменти».

Об'єкт господарювання повинен застосовувати МСФЗ 17 «Страхові контракти» до:

- контрактів страхування та перестрахування, емітентом яких він є;
- контрактів перестрахування, які він уклав;
- інвестиційних контрактів з характеристиками дискреційної участі, емітентом яких він є, за умови, що він також є емітентом страхових контрактів.

Зміни у сфері застосування порівняно з МСФЗ 4

- вимога про те, що для того, щоб застосовувати страховий стандарт до інвестиційних контрактів з характеристиками дискреційної участі, суб'єкт також має емітувати страхові контракти.
- Можливість застосовувати МСФЗ 15 «Доходи від реалізації за договорами з клієнтами» до контрактів з фіксованою оплатою, за умови відповідності певним критеріям.

Рівень агрегування

МСФЗ 17 вимагає від суб'єктів ідентифікувати портфелі страхових контрактів, які складаються з контрактів, що підпадають під однакові ризики та управляються спільно. Кожний портфель емітованих страхових контрактів слід поділити що найменше на три групи:

- Група контрактів, які є обтяжливими при первісному визнанні, якщо такі існують;
- Група контрактів, які при первісному визнанні не мають значної ймовірності стати обтяжливими у майбутньому, якщо такі існують; та
- Група решти контрактів у портфелі, якщо такі існують.

Суб'єкту не дозволено включати в одну групу контракти, емітовані з різницею більше одного року. Крім того, якщо портфель може бути поділений на різні групи тільки тому, що закон чи підзаконний акт обмежують практичну можливість для суб'єкта встановлювати різні ціни чи рівень виплат утримувачам полісів з різними характеристиками, то суб'єкт може включити та контракти в одну групу.

Огляд нової моделі бухгалтерського обліку

Стандарт вимірює страхові контракти або відповідно до загальної моделі, або за спрощеною версією цієї моделі, яка називається «підхід розподілу страхової премії». Загальна модель визначена таким чином, щоб при первісному визнанні суб'єкт вимірював групу контрактів як сукупну суму (а) суми грошових потоків за виконанням зобов'язань (FCF), до яких включають зважені з урахуванням ймовірності оцінки майбутніх грошових потоків, коригування на відображення вартості грошей з урахуванням фактора часу (TVM) та фінансові ризики, пов'язані з такими майбутніми грошовими потоками, а також коригування на нефінансовий ризик; та (б) маржі за контрактні послуги (CSM).

Під час наступного вимірювання поточна вартість групи страхових контрактів наприкінці кожного звітного періоду є сумою зобов'язання на решту періоду покриття та зобов'язання за пред'явленими вимогами. Зобов'язання на решту періоду покриття складається з FCF, пов'язаних з майбутніми послугами, та CSM групи на таку дату. Зобов'язання за пред'явленими вимогами вимірюється як FCF, пов'язані з минулими послугами, розподіленими до групи на таку дату.

Суб'єкт може спростити вимірювання зобов'язання на решту періоду покриття групи страхових контрактів, застосовуючи підхід розподілу страхової премії, за умови, що під час первісного визнання суб'єкт обґрунтовано очікує, що у такий спосіб можна досягти розумного наближення до загальної моделі, або якщо період покриття кожного контракту в групі становить один рік чи менше.

Представлення у звіті про фінансовий результат діяльності

Суб'єкт повинен розділити суми, визнані у звіті (звітах) про фінансовий результат, на результат від страхових послуг, який складається зі страхових надходжень та витрат від страхових послуг, та на страхові фінансові доходи та витрати. Доходи та витрати від контрактів перестрахування, утримувачем яких є суб'єкт, мають бути представлені окремо від витрат чи доходів від емітованих страхових контрактів.

Суб'єкт повинен відображати у прибутках чи збитках доходи, які виникають від груп емітованих страхових контрактів, а також витрати за страховими послугами, які виникають від групи емітованих ним страхових контрактів, що складаються з пред'явлених вимог та понесених витрат за послугами страхування. З доходів та витрат за страховими послугами необхідно виключити будь-які інвестиційні компоненти.

Дата набуття чинності

МСФЗ 17 набуває чинності для річних вітних періодів, що починаються з 01 січня 2021 року або пізніше. Дострокове застосування дозволено у разі застосування також МСФЗ 15 «Доходи від реалізації за договорами з клієнтами» та МСФЗ 9 «Фінансові інструменти».

Раніше чинний МСФЗ 4. «Страхові контракти» станом на 31.12.2019 року на сайті Міністерства фінансів відсутній. Тобто чинним вважається МСФЗ 17. Щодо формування фінансової звітності Компанії, ми вважаємо, що Компанія виконала усі вимоги до формування показників фінансової звітності від страхової діяльності та класифікації договорів страхування. Договори страхування з будь-якими інвестиційними компонентами у страховому портфелі відсутні. Положення облікової політики щодо формування фінансового результату від страхової діяльності відповідають усім вимогам Закону України «Про страхування» та нормативним регуляторним актам. При внесенні до цих нормативних документів змін ми повинні їх дотримуватися.

Керівництво Товариства достроково не застосовує зміни до МСФЗ 17 та вважає, що зазначені зміни потребують детального аналізу на ринку фінансових послуг України і попереднього обговорення серед представників страхового ринку. Також необхідне узгодження з законодавчо-регуляторними актами, на яких базується формування фінансового результату від страхової діяльності та відповідне визначення груп страхових контрактів та їх особливостей відповідно до

МСФЗ 17. Тому ми не можемо на звітну дату проаналізувати вплив на фінансову звітність Компанії набуття чинності МСФЗ 17 в майбутньому.

РОЗКРИТТЯ ПОКАЗНИКІВ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ТА ІНШІ ПОЯСНЕННЯ

8. ГРОШОВІ КОШТИ ТА ЇХ ЕКВІВАЛЕНТИ

8.1 Депозити в банках

тис. грн.

Валюта	За рік, що закінчився 31.12.19р.	За рік, що закінчився 31.12.18р.
UAH	1 900	3 600
USD	54 546	65 759
EUR	5 991	8 514

У тому числі довгострокові депозити в банках

тис. грн.

Валюта	За рік, що закінчився 31.12.19р.	За рік, що закінчився 31.12.18р.
UAH	-	-
USD	712	885
EUR	18	-

На балансі Компанії обліковуються грошові кошти, розміщені на депозитному рахунку строком по 07.07.2020 (включно) у сумі 410,6 тис. дол. США, як забезпечення виконання зобов'язань згідно Договору про співробітництво щодо організації та провадження страхування у сфері використання ядерної енергії, укладеним між Об'єднанням «Ядерний страховий пул» та Компанією.

8.2 Грошові кошти на поточних рахунках

тис. грн.

Валюта	За рік, що закінчився 31.12.19р.	За рік, що закінчився 31.12.18р.
UAH	6 966	2 803
USD	7 968	906
EUR	210	267
Всього	15 144	3 976

8.3 Грошові кошти в дорозі

тис. грн.

Валюта	За рік, що закінчився 31.12.19р.	За рік, що закінчився 31.12.18р.
UAH	-	-
Всього	-	-

8.4 Грошові кошти в касі

тис. грн.

Валюта	За рік, що закінчився 31.12.19р.	За рік, що закінчився 31.12.18р.
UAH	1	1
Всього	1	1

Нижче у таблиці подано зведену інформацію щодо депозитів в банках за кредитною якістю на основі рейтингів за національною шкалою, наданих рейтинговим агентством «Кредит-Рейтинг».

тис.грн.

	За рік, що закінчився 31.12.19р.	За рік, що закінчився 31.12.18р.
Не прострочені і не знецінені		
- рейтинг uaA- та вище	62 437	77 873

- рейтинг uaBBB		
- рейтинг uaBB		
не мають рейтинг за нац. шкалою		
Всього депозитів в банках	62 437	77 873

Протягом 2019 року процентна ставка за банківськими депозитами в гривнях складала 13%-17% річних в залежності від дати розміщення та погашення депозитів. Процентна ставка за депозитами в доларах США та ЄВРО складала 1,25%-3,5%.

Компанія складає звіт про рух грошових коштів за прямим методом відповідно з вимогами МСБО 1 та МСБО 7.

Основним джерелом надходжень коштів від операційної діяльності є надходження страхових платежів від страхувальників за договорами страхування. Надходження коштів від інвестування коштів страхових резервів компанія отримує від відсотків за депозитними договорами та відображає їх в розділі руху коштів від інвестиційної діяльності. Основними напрямом відтоку грошових коштів є страхові виплати (операційна діяльність). Надходжень від фінансових операцій не було.

9. ФІНАНСОВІ ІНВЕСТИЦІЇ

Всього фінансових інвестицій наявних для продажу, які обліковуються за справедливою вартістю, що оцінюється за біржовими котируваннями

тис. грн.

	Вид ЦП	Справедлива вартість	
		На 31.12.2019	На 31.12.2018
Всього:		382	382
	акції	382	382
Зміна справедливої вартості		(-)	(-)

Оцінки справедливої вартості інших фінансових інвестицій проводились на підставі котирувань ПАТ «УКРАЇНСЬКА БІРЖА» <http://www.ux.ua>

Всього фінансових інвестицій в дочірні та асоційовані підприємства:

тис.грн.

	Вид ЦП	Справедлива вартість	
		На 31.12.2019	На 31.12.2018
Всього:		34 005	41 628
	акції	34 005	41 628
	інвестиційні сертифікати	-	-
Зміна справедливої вартості		-7 623	-8521

Управлінський персонал Компанії не має наміру щодо продажу вказаних цінних паперів, але згідно із термінологією, що застосовано МСФО 9, інвестиції, що не можуть бути класифіковані в інші портфелі мають обліковуватись саме в портфелі для продажу.

10. ОСНОВНІ ЗАСОБИ, НЕМАТЕРІАЛЬНІ АКТИВИ. ІНВЕСТИЦІЙНА НЕРУХОМІСТЬ

Основні засоби на 31 грудня 2019 року та на 31 грудня 2018 року представлені таким чином:

Основні засоби

2019р.

тис.грн.

Групи основних засобів	Залишок на 31.12.2018		Надійшло за 2019 рік	Переоцінка (дооцінка +, уцінка -)		Вибуло за 2019 рік		Нараховано амортизації за 2019 рік	Втрати від зменшення корисності	Інші зміни за 2019 рік		Залишок на 31.12.2019	
	первісна (переоцінена) вартість	Знос		первісної (переоціненої) вартості	зносу	первісна (переоцінена) вартість	знос			первісної (переоціненої) вартості	зносу	первісна (переоцінена) вартість	знос
1	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Будинки, споруди та передавальні пристрої	51 297	16 879	11	10 356	3743	11	6	3 444	0	0	0	61 653	24 060
Машини та обладнання	1 673	658	57	0	0	36	27	115	0	0	0	1 694	746
Транспортні засоби	3 451	2 783	0	0	0	241	241	215	0	0	0	3 210	2 757
Інструменти, прилади, інвентар (меблі)	2 744	2 580	31	0	0	75	65	99	0	0	0	2 700	2 614
Інші основні засоби	3 952	3 746	85	0	0	13	13	77	0	0	0	4 023	3 810
Разом	63 116	26 646	184	10 356	3743	376	352	3 950	0	0	0	73 280	33 987

2018р.

тис.грн.

1	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Будинки, споруди та передавальні пристрої	30 592	8 556	0	20 705	6 786	0	0	8 323	0	0	0	51 297	16 879
Машини та обладнання	1 676	600	28	0	0	31	29	87	0	0	0	1 673	658
Транспортні засоби	3 515	2 632	0	0	0	64	64	215	0	0	0	3 451	2 783
Інструменти, прилади, інвентар (меблі)	2 703	2 547	106	0	0	65	63	96	0	0	0	2 744	2 580
Інші основні засоби	4 344	4 103	0	0	0	392	392	35	0	0	0	3 952	3 746
Разом	42 830	18 435	134	20 705	6 786	552	549	8 756	0	0	0	63 116	26 646

Нематеріальні активи

2019р.

тис.грн.

1	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Права на об'єкти промислової власності	42	40	0	0	0	0	0	0	0	0	0	42	40
Авторське право та суміжні з ними права	799	692	0	0	0	0	0	0	0	0	0	799	692
Інші нематеріальні активи	723	90	48	0	0	3	3	48	0	0	0	768	135
Разом	1564	822	48	0	0	3	3	48	0	0	0	1 609	867

2018р.

тис.грн.

1	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Права на об'єкти промислової власності	42	40	0	0	0	0	0	0	0	0	0	42	40
Авторське право та суміжні з ними права	799	692	0	0	0	0	0	0	0	0	0	799	692
Інші нематеріальні активи	723	93	47	0	0	47	47	44	0	0	0	723	90
Разом	1564	826	47	0	0	47	47	44	0	0	0	1 564	822

У 2019 році були переоцінені основні засоби із залученням професійного оцінювача станом на 30.06.2019 року та на 31.12.2019 року. Згідно Звітів про оцінку майна станом на 31.06.2019 року та на 31.12.2019 року, наданого ПГОІ «Центр економіко-правового забезпечення», що діє на підставі Закону України «Про оцінку майна, майнових прав та професійну оціночну діяльність в Україні» (Сертифікат суб'єкта оціночної діяльності №170/16 від 26.02.2016 р., виданий Фондом державного майна України). При здійсненні переоцінки основних засобів Компанія обирає варіант перерахунку як балансової вартості активу, так і відповідної суми накопиченої по ньому амортизації.

Сума дооцінки активів в результаті переоцінки відображається у складі іншого сукупного доходу, за винятком випадків, коли перевищення реверсує суму знецінення (уцінки) того ж активу, що виникла в результаті минулої переоцінки, яка була віднесена на витрати при розрахунку прибутку або збитку за поточний період. В такому випадку сума дооцінки в межах віднесеної на витрати суми визнаються в складі прибутку або збитку за період як дохід.

Інвестиційна нерухомість

Після первісного визнання інвестиційна нерухомість відображається за переоціненою вартістю, яка являє собою справедливую вартість на дату переоцінки та визначається на основі ринкових даних за допомогою професійних незалежних оцінювачів, за вирахуванням накопичених у подальшому збитків від знецінення.

У 2017 році Компанія прийняла рішення придбати інвестиційну нерухомість по первісній вартості 19 374 тис. грн.

У 2018 році інвестиційна нерухомість була переоцінена із залученням професійного оцінювача. Згідно Звіту про оцінку майна станом на 31.12.2018 року, наданого професійним оцінювачем ПГОІ «Центр економіко-правового забезпечення», що діє на підставі Закону України «Про оцінку майна, майнових прав та професійну оціночну діяльність в Україні» (Сертифікат суб'єкта оціночної діяльності №170/16 від 26.02.2016 р., виданий Фондом державного майна України) за результатами

тестування справедлива вартість об'єктів інвестиційної нерухомості склала 11 868 тис. грн.

У 2019 році було проведено тести на знецінення активів, що обліковуються як інвестиційна нерухомість. Згідно Звітів наданого професійним оцінювачем ПГОІ «Центр економіко-правового забезпечення», що діє на підставі Закону України «Про оцінку майна, майнових прав та професійну оціночну діяльність в Україні» (Сертифікат суб'єкта оціночної діяльності №170/16 від 26.02.2016 р., виданий Фондом державного майна України) за результатами тестування справедлива вартість об'єктів інвестиційної нерухомості склала про оцінку майна станом на 30.06.2019 року 12 003 тис. грн.

Станом на 31.12.2019 року за результатами тестування справедлива вартість об'єктів інвестиційної нерухомості склала 10 069 тис. грн.

Станом на звітну дату відсутні обмеження щодо можливості отримання прибутку від нерухомості, а також суттєві зобов'язання щодо реконструкції інвестиційної нерухомості.

11. ЗАЛИШОК КОШТІВ У ЦЕНТРАЛІЗОВАНИХ СТРАХОВИХ РЕЗЕРВНИХ ФОНДАХ

тис.грн.

	2019 р.		2018 р.	
	Вартість придбання	Справедлива вартість	Вартість придбання	Справедлива вартість
Внесок до МТСБУ	18 723	18 723	22 962	22 962
Зменшення корисності	0	0	0	0
Всього	18 723	18 723	22 962	22 962

12. ДЕБІТОРСЬКА ЗАБОРГОВАНІСТЬ ТА ПОТОЧНІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ

Дебіторська заборгованість станом на 31.12.2019 року та на 31.12.2018 року включає:

тис.грн.

	На 31.12.2019 р.	На 31.12.2018р.
Дебіторська заборгованість за страховою діяльністю	12 485	10 367
Дебіторська заборгованість за виданими авансами	542	1 002
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	94	156
в т.ч. з податку на прибуток	60	135
Дебіторська заборгованість за нарахованими доходами	963	965
Інша поточна дебіторська заборгованість	10 237	17 386

Кредиторська заборгованість станом на 31.12.2019 року та на 31.12.2018 року включає:

тис.грн.

	На 31.12.2019 р.	На 31.12.2018р.
Поточна кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги	4 935	4 151
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	1 531	1 577
В т.ч. Поточна заборгованість з податку на прибуток	1 504	1 562
Розрахунками зі страхування	9	8
Розрахунками з оплати праці	15	3

Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	5799	6 532
Поточна кредиторська заборгованість за страховою діяльністю	8848	5 775
Поточні забезпечення	2035	2 494
Інша поточна кредиторська заборгованість	3122	3 864

Поточні забезпечення станом на 31.12.2019р. та на 31.12.2018р. включають в себе:

тис. грн.

	На 31.12.2019 р.	На 31.12.2018р.
Забезпечення виплат відпусток	1 550	1 795
Забезпечення інших виплат і платежів	485	699
Всього	2 035	2 494

13. РОЗКРИТТЯ ІНФОРМАЦІЇ ПРО СУМИ КУРСОВИХ РІЗНИЦЬ

тис. грн.

	2019 р.	2018 р.
Суми курсових різниць, визнаних у прибутку та збитку нетто	-11 483	-1 346
в тому числі		
<i>Дохід від операційної курсової різниці</i>	5 843	7 625
<i>Втрати від курсової різниці</i>	17 326	8 971
Суми чистих курсових різниць, визнаних в іншому сукупному прибутку та накопичені у статтях власного капіталу	-	-

14. ВІДСТРОЧЕНІ ПОДАТКОВІ АКТИВИ ТА ЗОБОВ'ЯЗАННЯ

Визнані активи та пасиви по відстроченому оподаткуванню

На 31.12.2019р. Компанія оцінює відстрочені податкові активи та відстрочені податкові зобов'язання рівними нулю.

15. ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ

15.1. Інформація про сформований статутний капітал

Статутний капітал станом на 31 грудня 2019 року та 31 грудня 2018 року представлений таким чином:

	На 31.12.2019р.			На 31.12.2018р.		
	Кількість акцій	Частка, %	Сума, тис.грн	Кількість акцій	Частка, %	Сума, тис.грн
ПАТ «ЗНКІФ «КАСКАД – ІНВЕСТ», Україна	183572	50%	25 700	183572	50%	25 700

Компанія «АКБЕРЕ ХОЛДИНГС ЛІМІТЕД», Кіпр	-	-	-	36346	9,9%	5 089
Компанія «ВІНГЕЛЬТ ХОЛДИНГЗ ЛІМІТЕД», Кіпр	-	-	-	35980	9,8%	5 037
Компанія «БОСАІНВЕСТ ЛІМІТЕД», Кіпр	183562	49,997276%	25 699	35980	9,8%	5 037
Компанія «АСОРЕЛ ХОЛДИНГС ЛІМІТЕД», Кіпр	-	-	-	35981	9,8%	5 037
Компанія «ЕМАРАДІЯ ХОЛДИНГС ЛІМІТЕД», Кіпр	-	-	-	7343	2%	1 028
Компанія «ХОФФЕХУНД ХОЛДИНГС ЛІМІТЕД», Кіпр	-	-	-	31942	8,7%	4 472
Тараненко Ярослав Олександрович	10	0,002724%	1			
Всього:	367 144	100%	51 400	367 144	100%	51 400

Зареєстрований і повністю сплачений статутний капітал Компанії на 31.12.2019 року складає 51 400 тис. грн. і складається з 367 144 простих акцій номінальною вартістю 140 грн. за 1 акцію.

Усі акції мають рівні права голосу, права на отримання дивідендів та повернення капіталу.

У поточному році дивіденди не нараховувалися

15.2. Резервний капітал

Компанія має право формувати резервний капітал згідно закону «Про акціонерні товариства» у розмірі 15%. Резервний капітал формується шляхом щорічних відрахувань від чистого прибутку Компанії або за рахунок нерозподіленого прибутку. До досягнення встановленого розміру резервного капіталу розмір щорічних відрахувань не може бути меншим ніж 5% чистого прибутку за рік.

тис.грн.

	На 31.12.2019р.	На 31.12.2018р.
Резервний капітал	5 000	5000

15.3. Нерозподілений прибуток

тис.грн.

	На 31.12.2019 р.	На 31.12.2018р.
Загальна сума нерозподіленого прибутку	63	20 052
Чистий прибуток (збиток) за період	-22 234	- 20 668
Виплачено дивідендів	-	-

Збільшення нерозподіленого прибутку на 789 тис.грн. на 31.12.2018 р. відбулося за рахунок резерву коливання збитковості за обов'язковим страхуванням цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів, зменшення за рахунок витрат минулих періодів, які нижче межі суттєвості у розмірі 17 тис. грн.

Збільшення нерозподіленого прибутку відбулося за рахунок перерахунку інших резервів на 5197,5 тис.грн. на 31.12.2019 р. за рахунок резерва катастроф, зменшення нерозподіленого прибутку на 2940,1 тис.грн. на 31.12.2019 р. за рахунок резерва коливання збитковості за обов'язковим страхуванням цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів, зменшення за рахунок витрат минулих періодів, які нижче межі суттєвості у розмірі 13,2 тис. грн.

15.4. Капітал в дооцінках

тис.грн.

	На 31.12.2019р.	На 31.12.2018р.
Переоцінка основних засобів та нематеріальних активів	18 708	14 002

15.5. Інші резерви

Рядок «Інші резерви» у капіталі включає всі інші компоненти капіталу, які не показуються окремо у складі капіталу (інші резерви у капіталі). Згідно із законодавством Компанія зобов'язана створювати резерв коливання збитковості та резерв катастроф (резерви вирівнювання).

Компанія розраховує суми цих резервів відповідно до вимог чинного законодавства та відповідних нормативних актів, і відображає їх у складі інших резервів у капіталі як розподіл нерозподіленого прибутку, а не як витрати у звіті про сукупні доходи. Будь-яке використання цих резервів показується як переведення з категорії інших резервів у капіталі до категорії нерозподіленого прибутку. Резерв коливання збитковості та резерв катастроф, відображені у капіталі, не підлягають перевірці адекватності зобов'язань.

Станом на 31.12.2019 року резерви склали 7 719 тис.грн., у т.ч.:

4 779 тис.грн. – резерв катастроф;

2 940 тис.грн. – резерв коливань збитковості.

Станом на 31.12.2018 року резерви склали 9 977 тис.грн., у т.ч.:

9 977 тис.грн. – резерв катастроф.

16. ВАЛОВА СУМА ОТРИМАНИХ ДОХОДІВ ВІД ОПЕРАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Валова сума отриманих доходів протягом 2019 та 2018 рр. представлена таким чином:

тис.грн.

	За 2019 р.	За 2018 р.
Дохід від реалізації послуг зі страхування (зароблені страхові платежі)	200 795	205 529
Суми, повернуті від реалізації регресних вимог	4 730	4 460
Інші операційні доходи	4 887	2 385
Всього	210 412	212 374

17. ДОХОДИ ВІД ІНВЕСТИВАННЯ КОШТІВ СТРАХОВИХ РЕЗЕРВІВ

тис.грн.

	2019 р.	2018 р.
Доходи від інвестування коштів страхових резервів отримувалися як процентні доходи від розміщення коштів на депозитних рахунках	5 339	5 229

18. ЧИСТІ СТРАХОВІ ВИПЛАТИ ТА ВІДШКОДУВАННЯ

За 2019 та 2018рр. склали:

тис.грн.

	За 2019 р.	За 2018 р.
Чисті виплати страхових відшкодувань	90 844	90 435

19. АДМІНІСТРАТИВНІ ВИТРАТИ ТА ІНШІ ОПЕРАЦІЙНІ ВИТРАТИ

Адміністративні та інші операційні витрати протягом 2019 та 2018 рр. включали:

тис.грн.

Витрати	За 2019 р.	За 2018 р.
Матеріальні затрати	2 282	2 761
Витрати на оплату праці	13 150	13 727
Відрахування на соціальні заходи	2 610	2 695
Амортизація	2 013	2 056
Витрати з оренди	3 281	3 386
Послуги зв'язку	407	511
Послуги банків	1 258	1 351
Консультаційні та юридичні послуги	28 584	42 720
Обслуговування програмного забезпечення	1 582	1 801
Відрядження та представницькі	116	414
Податки	170	117
Професійні послуги	4109	4 508
Послуги охорони	425	392
Агентська винагорода	36 186	40 360
Брокерська винагорода резиденту	184	161
Послуги реклами	6 252	6 187
Витрати від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	1 934	486
Сумнівні та безнадійні борги	7 753	7 537
Регламентовані виплати МТСБУ	2 089	4 303
Інші витрати	15 000	4 662
Всього	129 385	140 135

20. ДОХОДИ (ВИТРАТИ) ВІД ЗМІНИ ІНШИХ СТРАХОВИХ РЕЗЕРВІВ

тис.грн.

	2019р.	2018р.
Витрати від зміни інших страхових резервів	-3 715	7 742

21. ВИТРАТИ НА ЗБУТ

тис.грн.

	2019р.	2018р.
Витрати, пов'язані з укладанням та пролонгацією договорів страхування (аквізиційні витрати)	43 654	47 221
Інші витрати на збут	403	365
Всього:	44 057	47 586

22. ПІДПИСАНІ СТРАХОВІ ПРЕМІЇ

Загальний обсяг надходження страхових платежів за 2019 рік склав **211 249** тис. грн.,
за 2018 рік – **230 060** тис. грн.

тис.грн.

<i>Види страхування</i>	<i>Страхова премія з урахуванням припинень 2019 рік</i>	<i>Страхова премія з урахуванням припинень 2018 рік</i>	<i>Зміни</i>
за договорами добровільного страхування:			
Страхування від нещасних випадків	4 443	4 123	320
Медичне страхування (безперервне страхування здоров'я)	7 510	10 629	-3 119
Страхування наземного транспорту (крім залізничного)	80 446	68 101	12 345
Страхування вантажів та багажу (вантажобагажу)	3 239	2 690	549
Страхування від вогневих ризиків та ризиків стихійних явищ	12 529	12 419	110
Страхування майна (іншого, ніж передбачено графами 7 - 12)	12 602	14 123	-1 521
Страхування сільськогосподарської продукції	4 532	4 674	-142
Страхування відповідальності перед третіми особами (іншої, ніж передбачена пунктами 12 - 14 цієї статті)	4 771	7 974	-3 203
Інше	9 819	7 728	2 091
Валові надходження страхових платежів	139 891	132 461	7 430
за договорами обов'язкового страхування :			
Страхування цивільної цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів (за звичайними договорами)	44 850	82 480	-37 630
Страхування цивільної відповідальності оператора ядерної установки за ядерну шкоду, яка може бути заподіяна внаслідок ядерного інциденту	6 699	4 645	2 054
Авіаційне страхування цивільної авіації	14 239	6 419	7 820
Страхування предмета іпотеки від ризиків випадкового знищення, випадкового пошкодження або псування	1 787	1 633	154
Інше	3 783	2 422	1 361
Валові надходження страхових платежів	71 358	97 599	-26 241

Страхування моторних ризиків – Каско, Добровільне страхування цивільної відповідальності власників наземного транспорту, Обов'язкове страхування цивільної відповідальності власників наземного транспорту, Страхування нещасних випадків на транспорті. Цей портфель показує негативну динаміку зменшення портфелю на 17%. Найбільше зростання премії у 2019 році: -18,1 % у страхуванні наземного транспорту (крім залізничного).

Збільшення премії в даному класі спричинили:

- розробка нових продуктів, що відповідають ринковим змінам;
- баланс ціни і якості продуктів страхування;
- ефективна процедура поновлення договорів;
- тісна співпраця з брокерами і агентами;
- ефективна система управління ризиками
- залученню нових агенцій з портфелями ризиків, що відповідають прийнятій в компанії політиці.

Страховання майнових ризиків – Вогневі ризики, Страховання оселі та Страховання будівельно-монтажних ризиків портфель у 2019 році ми можемо спостерігати невеликий валовий спад портфелю в порівнянні з 2018 роком на 5%.

Страховання вантажів та багажу (вантажобагажу)– у 2019 році збільшився на 16,9% в порівнянні з 2018 роком за рахунок залучення декількох нових клієнтів та збільшенням страхових сум.

Медичне страхування - безперервне страхування здоров'я значно зменшилося за рахунок великої конкуренції.

2019 рік характеризувався посиленням конкуренції на ринку.

Завдяки якісному продукту та ефективній системі врегулювання збитків компанія утримує свої позиції в пріоритетах основних постачальників бізнесу (агенти, брокери) та контролює прийнятну збитковість та прибутковість портфелю.

23. ТЕХНІЧНІ РЕЗЕРВИ СТРАХОВИКА

Формування страхових резервів та прав вимоги до перестраховиків стосовно відповідних технічних резервів здійснюється відповідно ст. 31 Закону України „Про страхування” та Методики формування страхових резервів за видами страхування, іншими, ніж страхування життя (затвердженої Розпорядженням Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг від 18 вересня 2018 року №1638, зареєстрованої в Міністерстві юстиції України 17 жовтня 2018 року за № 1169/32621).

Сформовані на 31.12.2019 року технічні резерви

тис. грн.			
	Сума		Сума
Резерви незароблених премій	69 424	Частка перестраховиків в резервах незароблених премій	4 999
Резерв заявлених, але не виплачених збитків	24 211	Частка перестраховиків в резервах заявлених, але не виплачених збитків	
Резерв збитків, які виникли, але не заявлені	9 858	Частка перестраховиків в резервах збитків, які виникли, але не заявлені	
Всього:	103 493	Всього:	4 999

Сформовані на 31.12.2018 року технічні резерви

тис. грн.			
	Сума		Сума
Резерви незароблених премій	73 617	Частка перестраховиків в резервах незароблених премій	2 578
Резерв заявлених, але не виплачених збитків	24 414	Частка перестраховиків в резервах заявлених, але не виплачених збитків	0

Резерв збитків, які виникли, але не заявлені	5 940	Частка перестраховиків в резервах збитків, які виникли, але не заявлені	0
Всього:	103 971	Всього:	2 578

23.1 Резерви незароблених премій

Резерви незароблених премій за договорами ОСЦПВВНТЗ були розраховані методом 1/365 (“pro rata temporis”) пропорційно терміну дії договорів страхування, які ще не закінчилися, на основі загального доходу від премій.

За іншими видами страхування резерви незароблених премій розраховувалися за методом 1/4 з використанням коефіцієнту 0,8.

23.2. Резерв заявлених, але не виплачених збитків

Резерв заявлених, але не виплачених збитків розраховувався на підставі попередніх оцінок відомих звернень (повідомлень) страхувальників про страхові випадки станом на 31.12.2019 року з урахуванням витрат на врегулювання таких збитків.

23.3. Резерв збитків, які виникли, але не заявлені

Резерв збитків, які виникли, але не заявлені, за договорами, укладеними за ОСЦПВВНТЗ *розраховувався ланцюговим методом (Chain Ladder)* та з обов’язкового страхування цивільної відповідальності оператора ядерної установки за ядерну шкоду, яка може бути заподіяна внаслідок ядерного інциденту, *методом прогнозної збитковості*

Одночасно з розрахунком технічних резервів розраховувались частки перестраховиків у відповідних видах технічних резервів за видами страхування.

Сумарна величина сформованих технічних резервів відображається у відповідній окремій статті балансу Компанії, як зобов’язання.

Частка перестраховиків у сформованих технічних резервах відображена в окремій статті активу балансу.

23.4. Резерв коливання збитковості та резерви катастроф

Зміни Резерву коливання збитковості (РКЗ) та Резерву катастроф (РК) протягом 2019 року тис грн.

Інші резерви у капіталі	На 31.12.2019	Зміни протягом 2019 року	На 31.12.2018
РКЗ	2 940	2 940	-
РК	4 779	-5 198	9 977
Всього	7 719	-2 258	9 977

Резерв коливання збитковості та резерв катастроф відображається у власному капіталі звіту про фінансовий стан.

23.5. Оцінка адекватності сформованих страхових зобов’язань

Перевірка адекватності (відповідності) зобов’язань Страховика проводиться щоквартально на підставі та у відповідності до вимог п. 14 (b) Міжнародного стандарту фінансової звітності 4 (МСФЗ 4).

Перевірка адекватності (відповідності) зобов’язань Страховика здійснюється за допомогою *Тесту перевірки відповідності зобов’язань за страховими договорами (LAT - Liability Adequacy Test)* (надалі по тексту – *Тест*). Даний Тест проводиться з метою перевірки достатності зобов’язань за страховими договорами з застосуванням поточних оцінок майбутніх грошових потоків за

страховими контрактами, з врахуванням витрат на врегулювання збитків, відстрочених аквізиційних витрат і відповідних нематеріальних активів.

Мінімальні вимоги Тесту наступні:

А) Тест розглядає та застосовує поточні оцінки контрактних фінансових потоків за договорами страхування та пов'язаних фінансових потоків, таких як витрати на врегулювання збитків;

Б) У разі якщо тест показує недостатність у покритті відповідальності, на суму даної недостатці формується резерв непередбачуваного ризику.

Термін «поточні оцінки» визначає оцінки, що базуються на припущеннях, які щорічно переглядаються відповідно до наявної інформації.

У разі виявлення будь-якої недостатці величини зобов'язань, вона має бути віднесена до прибутку або збитку, насамперед шляхом встановлення забезпечення втрат, визначених Тестом (недостатність премії). Таке забезпечення може бути визначене як **Резерв непередбаченого ризику**.

Тест проводиться окремо по кожному виду страхування. Тест проводиться шляхом порівняння величини страхових зобов'язань Страховика (Резерву незароблених премій), сформованих на 31.12.2019 року, з майбутніми грошовими потоками за діючими на 31.12.2019 року страховими договорами, що включають майбутні страхові виплати, витрати на врегулювання цих збитків, відстрочені аквізиційні витрати.

Майбутні страхові виплати оцінюються як (Резерв незароблених премій) × (Коефіцієнт збитковості).

Найефективнішою оцінкою величини коефіцієнта збитковості (очікуваного рівня збитковості) є значення поточної збитковості. За поточний рівень збитковості приймалося значення збитковості за останні чотири звітні квартали. Показник збитковості дорівнює відношенню, в чисельнику якого знаходиться величина понесених за період збитків, а в знаменнику – величина заробленої за період страхової премії. Понесені збитки за період визначаються сумою здійснених страхових виплат, приростом за період резерву заявлених, але не виплачених збитків (RBNS), та приростом за період резерву збитків, що виникли, але не заявлені (IBNR). Для розрахунку IBNR з обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів застосовувався метод, передбачений «Методикою формування страхових резервів за видами страхування, іншими, ніж страхування життя», а саме - ланцюговий метод (Chain Ladder).

Витрати на врегулювання збитків включаються до складу резерву заявлених, але не виплачених збитків, та резерву збитків, які виникли, але не заявлені. Величина витрат на врегулювання збитків дорівнює 3% від сукупного резерву збитків.

Аквізиційні витрати враховують відстрочені комісійні витрати. Окремо враховуються також адміністративні витрати по управлінню укладеними договорами страхування.

З метою формування відстрочених аквізаційних витрат (BAV) за видом страхування ОСЦПВВНТЗ застосовується метод розрахунку, передбачений Методикою формування страхових резервів за видами страхування, іншими, ніж страхування життя від 17.12.2004 року №3104 зі змінами та доповненнями (надалі по тексту-Методика). Розмір BAV визначається як добуток РНП на частку аквізаційних витрат у страховій премії по виду ОСЦПВВНТЗ: (Резерв незароблених премій) × (аквізаційні витрати) / (Страхові платежі). Частку аквізаційних витрат у страховій премії вираховано на підставі результатів річної звітності за 2018 рік як співвідношення показника «Витрати, пов'язані з укладанням та пролонгацією договорів страхування (аквізаційні витрати) / у тому числі: на агентські винагороди» та показника «Валові надходження страхових платежів (премій, внесків)», що дорівнює $10\,507,0 / 82\,884,6 = 0,127$. Тоді BAV для ОСЦПВВНТЗ можна оцінити в розмірі $17\,261,66 \times 0,127 = 2\,192,23$ тис. грн.

Резерв непередбаченого ризику формується (є додатнім) тільки тоді, коли резерву незаробленої премії недостатньо для забезпечення майбутніх грошових потоків за договорами страхування. В іншому випадку (якщо зазначених резервів цілком достатньо для виконання Страховиком своїх зобов'язань по сформованому страховому портфелю), Резерв непередбаченого ризику приймається рівним нулю.

Таким чином, розрахунок Резерву непередбачуваного ризику може бути представлений наступною формулою:

$$РНР = \text{Max} \{-(РНП - КЗ \times РНП - ВВЗ - BAV); 0\},$$

де:

РНР - Резерв непередбачуваного ризику (URR, Unexpected Risk Reserve)

РНП – Резерв незароблених премій (UPR, Unearned Premium Reserve)

КЗ – Коефіцієнт збитковості (L.R., Loss Ratio)

ВВЗ – Витрати на врегулювання збитків

ВAB - Відстрочені аквізичні витрати (DAC, Deffered Acquisition Cost) та адміністративні витрати по управлінню укладеними договорами.

Результати розрахунків по кожному виду страхування та для всього портфеля договорів Страховика представлені у формі таблиці.

За результатами тесту недостачі величини зобов'язань по жодному з видів страхування не виявлено.

Резерв непередбачуваного ризику приймається рівним нулю.

За результатами тесту актуарієм було зроблено висновок, що величини сформованих Страховиком зобов'язань (страхових резервів) цілком достатньо для забезпечення майбутніх грошових потоків за діючими на 31.12.2019 року страховими договорами по всіх видах страхування.

Компанією розроблена та затверджена Головою правління 08.01.2019р. Внутрішня політика з формування технічних резервів, яка встановлює склад, методи розрахунку та порядок формування технічних резервів та частки перестраховиків у технічних резервах за договорами страхування, співстрахування та перестраховування. З 28 грудня 2019р. затверджена і введена дію нова редакція Внутрішньої політики.

24. ВИТРАТИ З ПОДАТКУ НА ПРИБУТОК

Витрати на оподаткування валових доходів від операційної та іншої діяльності протягом 2019 та 2018 рр.:

Найменування статті	2019 р.	2018 р.
Прибуток (збиток) до оподаткування	-16 096	-13 945
Поточний податок на прибуток (згідно ПКУ за декларацією)	-6 138	- 6 723
Зменшення (збільшення) ВПА	-	-
Збільшення (зменшення) ВПЗ	-	-
Усього витрати з податку на прибуток	-6 138	-6 723
Прибуток (збиток) поточного року	-22 234	-20 668

25. СТРАХОВІ ВИПЛАТИ

Здійснення страхових виплат і виплата страхового відшкодування здійснюється Страховою компанією згідно з договором страхування або законодавством на підставі заяви страхувальника (його правонаступника або третіх осіб, визначених умовами страхування) і страхового акта (аварійного сертифіката), який складається страховиком або уповноваженою ним особою (аварійним комісаром) у формі, що визначається страховиком.

Аналітичний облік страхових виплат і виплата страхового відшкодування здійснюється за кожною претензією в межах кожного виду страхування.

Протягом 2019 року було сплачено страхових відшкодувань на суму 90 844 тис.грн., що на 352 тис.грн вище в порівнянні з 2018 роком (90 492 тис.грн.). Суми, що отримуються в результаті переданого страхувальником права вимоги до особи, відповідальної за збитки в 2019 році склали – 4 730 тис. грн., а в 2018 році – 4 460 тис. грн.

Страхові виплати за видами страхування за 2019-2018 роки.

тис. грн

<i>Види страхування</i>	<i>Страхові виплати 2019 рік</i>	<i>Страхові виплати 2018 рік</i>	<i>Зміни</i>
Страхування від нещасних випадків	889	1 026	-137
Медичне страхування (безперервне страхування здоров'я)	6 167	4 170	1 997
Страхування наземного транспорту, крім залізничного	35 289	33 303	1 986
Страхування вантажів та багажу	507	23	484
Страхування від вогневих ризиків та ризиків стихій	42	5 786	-5 744
Страхування майна	2 686	2 018	668
Страхування ЦВ власників наземного транспорту (вкл. відповід.перевізника)	518	523	-5
Страхування відповідальності перед третіми особами	159	24	135
Страхування кредитів (у т.ч. відповідальності позичальника за непогашення кредиту)	-	-	-
Страхування фінансових ризиків	-	-	-
Страхування медичних витрат (добровільне)	1 346	1 060	286
Страхування сільськогосподарської продукції	-	-	-
Особисте страхування від нещасних випадків на транспорті	-	-	-
Авіаційне страхування цивільної авіації	-	89	-89
ОСЦПВВНТЗ За звичайними договорами	43 239	41 932	1 307
ОСЦПВВНТЗ За додатковими договорами	-	-	-
Страхування ЦВ оператора ядерної установки за шкоду	-	-	-
Страхування предмета іпотеки від ризиків випад.знищ., випад.пошкодж. або псування	2	538	-536
Загалом	90 844	90 492	352

Максимальна страхова виплата за окремим страховим випадком протягом 2019 року:

Страхування від нещасних випадків 20 тис. грн.

Медичне страхування (безперервне страхування здоров'я) 110 тис. грн.

Страхування наземного транспорту (крім залізничного) 1 680 тис. грн.

Страхування вантажів та багажу (вантажобагажу) 507 тис. грн.

Страхування від вогневих ризиків та ризиків стихійних явищ 15 тис. грн

Страхування майна (іншого, ніж передбачено пунктами 7-12) 777 тис. грн.

Страхування цивільної відповідальності власників наземного транспорту (включаючи відповідальність перевізника) 88 тис. грн.

Страхування медичних витрат (добровільне) 332 тис. грн.

Страхування відповідальності перед третіми особами 56 тис. грн.

Страхування цивільної відповідальності власників транспортних засобів (за звичайними договорами) 223 тис. грн.

Страхування предмета іпотеки від ризиків випадкового знищення, випадкового пошкодження або псування 3 тис. грн.

26. ПОВ'ЯЗАНІ СТОРОНИ

До пов'язаних сторін або операцій з пов'язаними сторонами, як зазначено у МСБО24 «Розкриття інформації про пов'язані сторони», відносяться:

а) Фізична особа або близький родич такої особи є зв'язаною стороною із суб'єктом господарювання, що звітує, якщо така особа:

i) контролює суб'єкт господарювання, що звітує, або здійснює спільний контроль над ним;

ii) має суттєвий вплив на суб'єкт господарювання, що звітує;

iii) є членом провідного управлінського персоналу суб'єкта господарювання, що звітує, або материнського підприємства суб'єкта господарювання, що звітує.

б) суб'єкт господарювання є зв'язаним із суб'єктом господарювання, що звітує, якщо виконується будь-яка з таких умов:

i) суб'єкт господарювання та суб'єкт господарювання, що звітує, є членами однієї групи (а це означає, що кожне материнське підприємство, дочірне підприємство або дочірне підприємство під спільним контролем є зв'язані одне з одним);

ii) один суб'єкт господарювання є асоційованим підприємством або спільним підприємством іншого суб'єкта господарювання (або асоційованого підприємства чи спільного підприємства члена групи, до якої належить інший суб'єкт господарювання);

iii) обидва суб'єкти господарювання є спільними підприємствами однієї третьої сторони;

iv) один суб'єкт господарювання є спільним підприємством третього суб'єкта господарювання, а інший суб'єкт господарювання є асоційованим підприємством цього третього суб'єкта господарювання;

v) суб'єкт господарювання є програмою виплат по закінченні трудової діяльності працівників або суб'єкта господарювання, що звітує, або будь-якого суб'єкта господарювання, який є зв'язаним із суб'єктом господарювання, що звітує. Якщо суб'єкт господарювання, що звітує, сам є такою програмою виплат, то працедавці-спонсори також є зв'язаними із суб'єктом господарювання, що звітує;

vi) суб'єкт господарювання перебуває під контролем або спільним контролем особи, визначеної в пункті а);

vii) особа, визначена в пункті а)i), має значний вплив на суб'єкт господарювання або є членом провідного управлінського персоналу суб'єкта господарювання (або материнського підприємства суб'єкта господарювання).

Власником істотної участі (у тому числі осіб, що здійснюють контроль за фінансовою установою) є:
- Публічне акціонерне товариство «Закритий не диверсифікований корпоративний інвестиційний фонд «Каскад-Інвест» (код за ЄДРПОУ 35676886, місцезнаходження: 01032, місто Київ, вул. Саксаганського, буд. 115-А), який володіє 50 % акцій у статутному капіталі Страхової компанії «БРОКБІЗНЕС»

- Компанія «БОСАІНВЕСТ ЛІМІТЕД» (реєстраційний номер HE295169, місцезнаходження: 2035, Кіпр, м. Нікосія, вул. Ставру, буд.56, оф.104), який володіє 49,997276% у статутному капіталі Страхової компанії «БРОКБІЗНЕС»

Страхова компанія «БРОКБІЗНЕС» володіє 99,98 % акцій у статутному капіталі Компанії зі страхування життя «БРОКБІЗНЕС».

ПАТ «ЗНКІФ «КАСКАД-ІНВЕСТ», володіє 89,92258% акцій у статутному капіталі Страхової компанії «Парасоль»:

Найменування (для юридичних осіб), прізвище, ім'я та по батькові (для фізичних осіб)	Розмір часток (паїв, акцій), якими володіє, управляє чи користується суб'єкт господарювання або стосовно якого інший суб'єкт господарювання володіє, управляє чи користується		
	%		Назва суб'єкта господарювання
1	2		3
	2019 р.	2018 р.	
ПАТ «ЗНКІФ «КАСКАД-ІНВЕСТ»	50,00 %	50,0 %	Страхова компанія «БРОКБІЗНЕС»

Найменування (для юридичних осіб), прізвище, ім'я та по батькові (для фізичних осіб)	Розмір часток (паїв, акцій), якими володіє, управляє чи користується суб'єкт господарювання або стосовно якого інший суб'єкт господарювання володіє, управляє чи користується		
	%		Назва суб'єкта господарювання
	2019 р.	2018 р.	
1	2		3
Компанія «БОСАІНВЕСТ ЛІМІТЕД»	49,997276 %	-	Страхова компанія «БРОКБІЗНЕС»
ПАТ «ЗНКІФ «КАСКАД-ІНВЕСТ»	89,92258%	89,92258%	Страхова компанія «Парасоль»
Страхова компанія «БРОКБІЗНЕС»	99,98 %	99,98 %	Страхова компанія «БРОКБІЗНЕС-ЖИТТЯ»
Хомутиннік Віталій Юрійович	98,0878%	98,0878%	ПАТ «ЗНКІФ «КАСКАД-ІНВЕСТ»
Юдіна Ольга Олександрівна	100%	-	Компанія «БОСАІНВЕСТ ЛІМІТЕД»

У 2019 р. Наглядова Рада Страхової компанії «БРОКБІЗНЕС» складалась з наступних осіб:

Голова Наглядової ради –Тараненко Ярослав Олександрович;

Член Наглядової ради – Шахновський Анатолій Євгенович;

Член Наглядової ради – Беркун Олександр Якович;

Член Наглядової ради – Круторогов Артем Сергійович;

Членами Правління Страхової компанії «Брокбізнес» затвердженні наступні особи:

Голова Правління - Арбузіна Вікторія Олександрівна (по 11.12.2019р.);

Красноруцький Петро Володимирович (з 12.12.2019р.)

Член Правління –Горельцев Андрій Володимирович (по 17.06.2019р.);

Член Правління – Окара Іван Валерійович;

Залишки за операціями з пов'язаними особами станом на 31 грудня 2019 року

тис. грн.

Найменування статті	Асоційовані особи	Дочірнє підприємство	Члени Наглядової ради та провідний управлінський персонал
Необоротні активи	-	-	-
Запаси	-	-	-
Дебіторська заборгованість	-	-	-
Фінансові інвестиції	18 633	22 995	-
Зобов'язання	-	-	-

Операції зі пов'язаними особами здійснювались за справедливими цінами

тис. грн.

Найменування статті	Дочірнє підприємство	Компанія під спільним контролем	Члени Наглядової ради та провідний управлінський персонал
Доходи від продажу	2	9	94
Інші операційні доходи	1	48	0
Дохід від регресного права	0	0	0

Витрати на збут	0	16	0
Чисті понесенні збитки за страховими виплатами	0	0	11
Адміністративні та інші операційні витрати	0	173	0
Заробітна плата, ЄСВ та інші виплати	0	0	832

27. ПОТЕНЦІЙНІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ

Податкова система

В даний час в Україні діє ряд законів і нормативних актів щодо різних податків і зборів, які утримуються як державними, так і місцевими органами влади. Закони, які регулюють нарахування і виплату податків і зборів, часто змінюються, їх положення не завжди до кінця відпрацьовані. Також немає достатньої кількості судових прецедентів за рішенням таких проблем. Часто існують різні точки зору щодо тлумачення правових норм різними органами, що породжує загальну невизначеність і створює приводи для конфліктних ситуацій. Перераховані чинники визначають наявність в Україні податкових ризиків значно більших, ніж ті, які існують в країнах з розвиненішою податковою системою.

Компанія періодично переглядає ризик виникнення додаткових зобов'язань по податках і відображає їх в своїй звітності по методу нарахувань.

Юридичні зобов'язання

В ході звичайної діяльності Компанія має справу з судовими позовами і претензіями. Керівництво Компанії вважає, що максимальна відповідальність за зобов'язаннями, які можуть бути наслідком позовів і претензій, у разі виникнення, не матиме істотного впливу на фінансовий стан або результати майбутніх операцій, але прийнято рішення про формування резерву під забезпечення інших виплат і платежів. Станом на 31.12.2019р. забезпечення інших виплат і платежів сформовано у розмірі 485 тис. грн.

28. ОЦІНКА СПРАВЕДЛИВОЇ ВАРТОСТІ

Оцінка справедливої вартості ґрунтується на існуючих фінансових інструментах без оцінки вартості очікуваної майбутньої діяльності та вартості активів і зобов'язань, що не вважаються фінансовими інструментами. Крім того, не був врахований ефект оподаткування сум, які можуть бути одержані в результаті реалізації нереалізованих прибутків і збитків, що може вплинути на оцінку справедливої вартості.

Справедлива вартість усіх короткострокових фінансових активів та зобов'язань оцінюється як така, що приблизно дорівнює їх балансовій вартості у зв'язку з їх короткостроковим характером та ринковими процентними ставками на кінець періоду.

29. ЦІЛІ ТА ПОЛІТИКА УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ

На ринки країн, які розвиваються, у тому числі України, впливають економічні, політичні, соціальні, правові та законодавчі ризики, які сильно відрізняються від ризиків країн із більш розвинутими ринками. Як уже траплялося у минулому, фактичні або очікувані фінансові проблеми або збільшення рівня очікуваних ризиків стосовно інвестицій в економіку країн, які розвиваються, можуть негативно вплинути на економіку та інвестиційний клімат в Україні.

Закони та нормативні акти, які регулюють ведення господарської діяльності в Україні, продовжують зазнавати стрімких змін. Податкове, валютне та митне законодавство України може тлумачитись неоднозначно, а інші юридичні та фінансові перешкоди лише додають свій внесок до переліку проблем, які стоять перед підприємствами, які наразі проваджують свою діяльність в

Україні. Майбутній напрям розвитку України великою мірою залежить від економічної, податкової та кредитно-монетарної політики уряду, законів та нормативних актів, які приймаються, а також змін політичної ситуації в Україні.

Щодо залежності від законодавчих або економічних обмежень в діяльності Компанії можна визначити аспекти безпосередньо пов'язані із змінами чинного законодавства в галузі страхування, оподаткування, тощо.

До позитивних перспектив, наприклад, можна віднести нову редакцію Закону про страхування, яка передбачає реєстрацію страховиків виключно у формі акціонерного товариства, вводить класифікацію галузей та видів страхування відповідно до європейських стандартів, встановлює вимоги до платоспроможності страховика (враховуючи якість активів, системи управління та розкриття інформації) та вимоги до власників істотної участі та порядку набуття істотної участі у страховика.

Також проект передбачає створення інституту професійних перестраховиків, нові вимоги до корпоративного управління страховика, приводить вимоги до діяльності страхових брокерів у відповідність до міжнародних стандартів та встановлює обов'язок страховика проходити щорічний аудит у зовнішнього аудитора.

Новий Закон має врегулювати відносини між страховими компаніями та їхніми клієнтами, а також надати змогу професійним суб'єктам висловлювати свої побажання щодо державного регулювання ринку через саморегулятивні організації.

Прийняття нової редакції Закону дасть змогу залучити додатковий капітал для розвитку страхового ринку України, зміцнити ринкові засади діяльності учасників страхового ринку, підвищити якість страхових послуг, запобігти неплатоспроможності (банкрутству) страховиків, удосконалити систему моніторингу за діяльністю страховиків та інтегрувати страховий ринок до принципів та стандартів законодавства ЄС.

Політика управління ризиками

Управління ризиками професійної діяльності Компанії засноване на принципах, основними із яких є:

- 1) Управління ризиками є частиною процесу прийняття рішень. Процес управління ризиками допомагає особам, які приймають рішення, зробити усвідомлений вибір, визначити пріоритети і вибрати найбільш відповідні заходи.
- 2) Ризик менеджмент є невід'ємною частиною бізнес-процесів Компанії. Управління ризиками інтегрується з структурою управління та є частиною бізнес-процесів, як на оперативному та і на стратегічному рівні.
- 3) Управління ризиками має бути систематичним, структурованим та своєчасним. Процедури управління ризиками повинні бути сформовані та узгоджені для забезпечити ефективність і достовірність результатів.
- 4) До складу портфеля ризиків повинні включатися тільки ті з них, які піддаються нейтралізації в процесі управління, незалежно від їхньої об'єктивної чи суб'єктивної природи. Ризики некеровані, наприклад форс-мажорної групи, можна або ігнорувати, або передати зовнішньому страховикові або партнерам по бізнесу.
- 5) Зниження небажаних наслідків чи/або ймовірності настання в першу чергу здійснюється по відношенню до тих ризиків, реалізація яких відбувається з найбільшою ймовірністю і призводить до найбільших втрат для Компанії.
- 6) Співставлення рівня ризиків, що приймаються з рівнем доходності фінансових операцій та з фінансовими можливостями Компанії. Очікуваний розмір фінансових втрат Компанії, що відповідає тому чи іншому рівню ризику, повинен відповідати тій частці капіталу, яка забезпечує внутрішнє страхування ризиків.
- 7) Встановлення адресної відповідальності за управління кожним ризиком. Процедури ризик-менеджменту вбудовані в бізнес-процеси і документообіг кожного функціонального підрозділу та прив'язані до місць (бізнес-процесами), де ризики виникають.

Методологія управління ризиками повинна регулярно оновлюватися і вдосконалюватися з тим, щоб відображати досвід Компанії, що постійно накопичується та передову практику в галузі управління

ризиками. Методологія управління ризиками не повинна суперечити чинному законодавству України.

Визначення та класифікація ризиків у страховика

Ризик - ймовірна подія, що може призвести до отримання непередбачуваних збитків або іншим чином негативно вплинути на діяльність страховика і на його здатність виконувати свої зобов'язання

Компанією контролюються наступні класи ризиків:

Андеррайтингові ризики – ризики, пов'язані із укладанням договорів страхування;

- ризик недостатності резервів (збитків) - ризик неадекватності страхових резервів збитків майбутнім зобов'язанням;
- ризик недостатності премій (перевищення нетто-премій) - ризик неадекватності страхових тарифів майбутнім зобов'язанням;
- ризик недостатності премій (перевищення витрат) - відповідність фактичних витрат закладеним у бюджет;
- ризик катастроф - ризик, викликаний неточністю прогнозів настання надзвичайних подій та оцінок їх наслідків;
- ринкові ризики – ризики, пов'язані зі зовнішнім середовищем і ринками, на яких працює Компанія, які можуть призвести до зміни ринкової вартості фінансових інструментів або зміни в ринкових індикаторах, що можуть вплинути на величину активів та/або зобов'язань Страховика;
- ризик інвестицій в акції - ризик, пов'язаний із чутливістю вартості активів, зобов'язань та фінансових інструментів страховика до коливання ринкової вартості акцій;
- ризик процентної ставки - ризик, пов'язаний із чутливістю вартості активів та зобов'язань страховика до коливання вартості позикових коштів;
- валютний ризик - ризик, пов'язаний із чутливістю вартості активів та зобов'язань страховика до коливання курсів обміну валют;
- ризик спреду - ризик, пов'язаний із чутливістю активів та зобов'язань страховика до коливання різниці в доходності між облігаціями підприємств та державних облігацій України з тим самим (або близьким) терміном до погашення;
- майновий ризик - ризик, пов'язаний із чутливістю вартості активів та зобов'язань страховика до коливання ринкових цін на нерухомість;
- ризик ринкової концентрації - ризик, пов'язаний із недостатньою диверсифікованою портфеля активів або у зв'язку зі значним впливом одного або кількох емітентів цінних паперів на стан активів;
- ризики дефолту контрагента – ризик неспроможності контрагента (перестраховика, боржника та будь-якого дебітора) виконати взяті на себе будь-які договірні зобов'язання перед страховиком;
- ризик дефолту Страхувальника/Перестраховальника - ризик неспроможності Страхувальника/Перестраховальника виконати взяті на себе будь-які договірні зобов'язання перед Компанією;
- ризик дефолту Перестраховика - ризик неспроможності Перестраховика виконати взяті на себе будь-які договірні зобов'язання перед Компанією;
- ризик дефолту банку - ризик неспроможності банків виконати взяті на себе будь-які договірні зобов'язання перед страховиком;
- операційні ризики – ризик фінансових втрат страховика, що виникає через недоліки управління, процесів оброблення інформації, контролюваності, безперервності роботи, надійності технологій, а також помилки та несанкціоновані дії персоналу;
- ризик персоналу - ризик фінансових втрат Компанії, що виникає через помилки та несанкціоновані дії персоналу;
- інформаційний ризик - ризик фінансових втрат страховика, що виникає в результаті недоліків надійності технологій;
- організаційний ризик - ризик фінансових втрат страховика, що виникає через недоліки управління, недосконалість бізнес процесів;
- правовий ризик - ризик втрат в результаті недотримання закону, ризик судових розглядів;

- ризики учасника фінансової групи – ризик негативного впливу на фінансовий стан страховика-учасника фінансової групи, викликаний погіршенням фінансового стану іншого учасника групи, до складу якої входить страховик;
- ризик ліквідності - ризик неспроможності страховика реалізувати активи для погашення зобов'язань точно на момент настання строку погашення;
- репутаційний ризик - ризик фінансових втрат страховика, що виникає через недовіру ринку до якості послуг компанії;
- системний ризик – ризик неплатоспроможності одного або більше значних страховиків на ринку, що може призвести до маркетингового ризику або ризику репутації для інших страховиків (МТСБУ).

30. УПРАВЛІННЯ КАПІТАЛОМ

Основною метою Компанії відносно управління капіталом є дотримання вимог законодавства України щодо рівня достатності капіталу, регуляторних вимог в сфері страхування, а також забезпечення фінансової стабільності Компанії і здатності продовжувати здійснення фінансово-господарчої діяльності відповідно до принципу безперервної діяльності. Керівництво вважає, що загальна сума капіталу, управління яким здійснюється, дорівнює сумі капіталу, відображеного у звіті про фінансовий стан. За станом на кінець кожного звітного періоду Компанія аналізує наявну суму власного капіталу і може її коригувати шляхом розподілу частки прибутку між учасниками, повернення капіталу учасникам.

На Компанію поширюються зовнішні вимоги до капіталу. Основні зовнішні вимоги до капіталу - це мінімальна сума статутного капіталу, а також ряд нормативів платоспроможності, розміщення страхових резервів і інших нормативів.

Компанія дотримується всіх регулятивних вимог до капіталу у звітному періоді.

На виконання вимог Положення про обов'язкові критерії і нормативи достатності капіталу та платоспроможності, ліквідності, прибутковості, якості активів та ризиковості операцій страховика (надалі – Положення), затвердженого Розпорядженням Нацкомфінпослуг №850 від 07.06.2018 р., зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 06.07.2018 р. за №782/32234 та змінами зареєстрованими в Міністерстві юстиції України 24.10.2019 р. за №1131/34102 про дотримання нормативів станом на 31.12.2019р.:

Показники	Усього, тис. грн	Наявність обтяжень, обмежень щодо володіння активами (застави, гарантії, зобов'язання, заборона на відчуження, цільове використання тощо та/або інформація щодо неможливості аудитора визначити балансову вартість даного активу	Активи, які враховано до нормативу платоспроможності, та достатності капіталу, тис. грн	Активи, які враховано до нормативу ризиковості операцій (представлен ня коштів сформованих страхових резервів), тис. грн	Активи, які враховано до нормативу якості активів, тис. грн
НОРМАТИВНИЙ ОБСЯГ АКТИВІВ:			149 488,2	109 020,1	149 488,2
Відстрочені аквізиційні витрати	2 192,0		- 2 192,0	- 2 192,0	
Страхові резерви	111 212,1			111 212,1	
у тому числі резерви незароблених премій	69 424,2			69 424,2	
резерв заявлених, але не виплачених збитків	24 210,4			24 210,4	

резерв збитків, які виникли, але не заявлені	9 858,3			9 858,3		
резерв коливань збитковості	2 940,1			2 940,1		
резерви катастроф	4 779,1			4 779,1		
Довгострокові зобов'язання і забезпечення	103 493,0		103 493,0			
Поточні зобов'язання і забезпечення	26 294,0		26 294,0			
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	-		-			
Капітал	30 000,0					
Нормативний запас платоспроможності	36 488,6		21 893,2			
1. /сума надходжень страхових премій за попередні 12 місяців - (сума страхових премій, належних перестраховикам х відповідний показник*)/ х 0,18	36 488,6					
2. /сума здійснених виплат протягом попередніх 12 місяців - (сума виплат, компенсованих перестраховиками х відповідний показник*)/ х 0,26	23 619,5					
Тимчасовий к	60,0%					
УСЬОГО АКТИВИ:	219 597,3	- 9 724,9	185 210,8	120 662,9	91 999,7	61,5%
1) грошові кошти на поточних рахунках, у тому числі:	15 144,1	-	15 144,1	15 144,1	15 144,1	
2) банківські вклади (депозити) та рахунки умовного зберігання (ЕСКРОУ), у тому числі:	62 437,5	9724,9	62 437,5	62 437,5	62 437,5	
3) банківські метали, в тому числі поточні та вкладні (депозитні) рахунки в банківських металах, у тому числі:	-					
4) нерухоме майно	47 529,4	-	47 529,4	22 242,4	-	
5) акцій	34 386,5	-	-	-	-	
6) облігації підприємств (крім цільових облігацій)	-		-	-		
7) іпотечні сертифікати та іпотечні облігації	-		-	-		
8) облігації місцевих позик та облігації міжнародних фінансових організацій	-		-	-		
у тому числі таких емітентів (назва та код ЄДРПОУ емітента):						
9) цінні папери, що емітуються державою	-					
10) права вимоги до перестраховиків:	4 999,0		4 999,0	3034,3	765,5	
у тому числі до таких перестраховиків – резидентів (назва, код ЄДРПОУ та рейтинг фінансової надійності перестраховика-резидента):	1 794,6		1 794,6	1 794,6	-	
у тому числі до таких перестраховиків – нерезидентів (назва, код ЄДРПОУ та рейтинг фінансової надійності перестраховика-нерезидента):	3 204,4		3 204,4	1239,7	765,5	

11) інвестиції в економіку України за напрямками інвестування галузей економіки за рахунок коштів страхових резервів, затвердженими постановою Кабінету Міністрів України від 17.08.2002 № 1211	-					
12) кредити страхувальникам - фізичним особам, що уклали договори страхування життя, в межах викупної суми на момент видачі кредиту та під заставу викупної суми - для страхових резервів із страхування життя	-					
13) довгострокове фінансування (кредитування) житлового будівництва	-		-		-	
14) готівка в касі в обсягах лімітів залишків каси, розрахунок яких установлений Національним банком України	1,0		1,0	1,0		
15) залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах, що сплачені страховиками до централізованих страхових резервних фондів МТСБУ ВСЬОГО, із них:	18 722,7	-	18 722,7	13 652,6	13 652,6	
залишки коштів, сплачені страховиком до централізованих страхових резервних фондів Моторного (транспортного) страхового бюро України, в обсязі не більше ніж розміри коштів, що використовуються виключно для виконання таким страховиком зобов'язань за укладеними договорами обов'язкового страхування (перестрахування) цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів, збільшені на дебіторську заборгованість, що виникла внаслідок розрахунків з прямого врегулювання збитків (вимог) за такими договорами та угодами з прямого врегулювання збитків (вимог), зменшені на суму кредиторської заборгованості, що виникла внаслідок таких розрахунків зі страховиками.	13 652,6					
16) непрострочена дебіторська заборгованість за укладеними договорами страхування за окремими видами страхування*	5 654,0		5 654,0	-		
17) непрострочена дебіторська заборгованість за укладеними договорами страхування та перестрахування з обов'язкового страхування цивільної відповідальності оператора ядерної установки за ядерну шкоду, яка може бути заподіяна внаслідок ядерного інциденту, та за договорами, визначеними в пункті 5 розділу II Методики формування страхових резервів за видами страхування, іншими, ніж страхування життя, затвердженої розпорядженням Державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг України від 17.12.2004 № 3104	1 757,2		1 757,2	-		
18) непрострочена дебіторська заборгованість за укладеними договорами страхування з видів страхування, не зазначених у	431,1		431,1	-		

підпунктах 16 та 17 даного додатку						
19) непрострочена дебіторська заборгованість за укладеними договорами страхування життя	-		-	-	-	
20) непрострочена дебіторська заборгованість за укладеними договорами перестрахування з нерезидентами, із зазначенням країни походження такого перестраховика та рейтингу, присвоєного такими рейтинговими агентствами: A.M.Best (США); Moody's Investors Service (США); Standard & Poor's (США); Fitch Ratings (Великобританія)	-		-	-		
21) непрострочена дебіторська заборгованість за укладеними договорами перестрахування, не зазначеними у підпунктах 17, 20 даного додатку	329,4		329,4	-		
22) непрострочена дебіторська заборгованість, що виникла внаслідок розміщення грошових коштів страховика в гарантійних фондах асианських компаній виключно з метою гарантування медичного обслуговування клієнтів страховика в медичних закладах відповідно до договорів страхування в разі настання страхових випадків	96,0		96,0	-		
23) непрострочена дебіторська заборгованість, що виникла внаслідок здійснення страхового відшкодування за іншого страховика за договором обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів	4 151,0		4 151,0	4 151,0		
24) дебіторська заборгованість за нарахованими відсотками за банківськими вкладками (депозитами), цінними паперами, емітентом яких є держава	963,0		963,0	-		
25) внески страховика, що є учасником фінансової групи, до статутних капіталів інших страховиків - учасників цієї фінансової групи в обсязі, встановленому законодавством, за умови виконання такою фінансовою групою вимог до регулятивного капіталу, встановлених законодавством	22 995,4		22 995,4	-		
26) активи з права користування відповідно до міжнародного стандарту фінансової звітності 16 «Оренда» у розмірі, що не перевищує розміру відповідного орендного зобов'язання	-		-	-		

Таким чином норматив якості активів станом на 31.12.2019 р. Компанією виконується.

Враховуючи вищевикладене, Компанія дотримується вимог Положення

Станом на 31.12.2019 р. дотримано вимоги п.56 Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з надання фінансових послуг (крім професійної діяльності на ринку цінних паперів), затверджених постановою КМУ від 07.12.2016 р. № 913, згідно з якими вартість чистих активів

страховика після закінчення другого та кожного наступного фінансового року з дати внесення інформації про страховика до Державного реєстру фінансових установ має бути не меншою зареєстрованого розміру статутного капіталу Страховика.

Станом на 31.12.2019 року розрахункова вартість чистих активів 82 890 тис. грн., що перевищує суму зареєстрованого статутного капіталу на 31 490 тис. грн.

Компанією дотримано норми ст. 30 Закону України від 07.03.1996 р. № 85/96-ВР «Про страхування» щодо :

- а) сплаченого статутного капіталу;
- б) формування страхових резервів, достатніх для майбутніх виплат;
- в) дотримання перевищення фактичного запасу платоспроможності над нормативним;
  - фактичний запас платоспроможності (нетто-активи страховика) складає - 82 148 тис. грн.,
  - нормативний запас платоспроможності складає - 36 489 тис. грн.;
  - перевищення фактичного запасу платоспроможності над нормативним складає - 45 659 тис. грн.

Відповідно до обсягів страхової діяльності Компанія підтримує належний рівень фактичного запасу платоспроможності (нетто-активів).

г) на дату звітності розмір статутного капіталу складає тис.грн., що за курсом НБУ на 31.12.2019 становить 1 945,4 тис. євро.

Належність страховика до фінансових груп

Компанія входить в небанківську фінансову групу «БРОКБІЗНЕС +», яка включає ще ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «КОМПАНІЯ ЗІ СТРАХУВАННЯ ЖИТТЯ «БРОКБІЗНЕС» (код за ЄДРПОУ 35529829), ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «СТРАХОВА КОМПАНІЯ «ПАРАСОЛЬ» (код за ЄДРПОУ 32717175) та є відповідальною особою групи.

31. СУДЖЕННЯ ЩОДО ПЕРЕРАХУВАННЯ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ СКЛАДЕНОЇ НА 31.12.2019 РОКУ У ВІДПОВІДНОСТІ МСБО 29 «ФІНАНСОВА ЗВІТНІСТЬ В УМОВАХ ГІПЕРІНФЛЯЦІЇ»

МСБО 29 не встановлює абсолютного рівня, на якому вважається, що виникає гіперінфляція.

Показником гіперінфляції є характеристики економічного середовища в Україні, які включають таке (але не обмежуються таким):

- а) основна маса населення віддає перевагу збереженню своїх цінностей у формі немонетарних активів або у відносно стабільній іноземній валюті. Суми, утримувані в національній валюті, негайно інвестуються для збереження купівельної спроможності;
- б) основна маса населення розглядає грошові суми не в національній грошовій одиниці, а у відносно стабільній іноземній валюті. Ціни можуть також наводитися в цій валюті;
- в) продаж та придбання на умовах відстрочки платежу здійснюється за цінами, які компенсують очікувану втрату купівельної спроможності протягом періоду відстрочки платежу, навіть якщо цей строк є коротким;
- г) відсоткові ставки, заробітна плата та ціни, індексуються згідно індексу цін;
- г) кумулятивний рівень інфляції за трирічний період наближається до 100 % або перевищує цей рівень.

Кумулятивний приріст інфляції розраховується як добуток індексів інфляції за період, що складається з трьох останніх років, включаючи звітний. Відповідно офіційним даним Державної служби статистики України, показники інфляції за:

2017 рік -113,7%,

2018 рік – 109,8%.

2019 рік – 104,1%

Оскільки кумулятивний показник інфляції склав 130%, її приріст становить 30% і не перевищує 100%.

Дані МВФ показують, що трирічні кумулятивні експоненти інфляції наявні, але немає значного перевищення рівня 100% станом на 31.12.2019 року. Аналіз макропоказників розвитку економіки України свідчать про зниження факторів кумулятивної інфляції на наступний 2020 рік.

(Інфляційний звіт НБУ). Тобто, якісні показники підтверджують, що **Україна на 31.12.2019 року не є гіперінфляційною країною.**

Проаналізувавши інші критерії, ми вважаємо, що за показниками наведеними у підпунктах в) і г) параграфа 3 МСБО 29 економічний стан в Україні не відповідає ситуації, що характеризується гіперінфляцією. Швидке сповільнення інфляції у 2019 році дозволило НБУ змінювало облікову ставку 6 разів протягом року. Як наслідок, у 2019 році спостерігалось зниження відсоткових ставок за депозитами. Крім цього, індекс заробітної плати у 2019 році у червні, липні, серпні, грудні складав менше 100%. Також, не можна стверджувати, що продаж та придбання на умовах відстрочки платежу здійснюється за цінами, які компенсують очікувану втрату купівельної спроможності протягом періоду відстрочки платежу, тим паче, якщо цей строк є коротким.

Відмічаємо, що МСБО 29 має бути застосований з самого початку періоду, в якому існування гіперінфляції ідентифіковане. Станом на дату підписання фінансової звітності існування гіперінфляції в Україні не ідентифіковано.

Міністерство фінансів України (головний орган із тлумачення стандартів бухгалтерії) із приводу застосування даного стандарту при складанні звітності за 2019 рік на дату підписання цієї звітності керівництвом Компанії не видав жодних нормативних або інших рекомендаційних документів.

Враховуючи вище наведене, нами прийнято рішення не застосовувати МСБО 29 «Фінансова звітність в умовах гіперінфляції».

Але протягом 2020 року ми будемо контролювати цю ситуацію та аналізувати як кількісні фактори кумулятивної інфляції, так і якісні макропоказники, що позитивно впливають на економічний розвиток, які в свою чергу є факторами, що впливають на зниження кількісних інфляційних складових.

32. ПОДІЇ ПІСЛЯ ЗВІТНОЇ ДАТИ

Компанія вважає, що не було подій після звітної дати та до дати затвердження фінансової звітності керівництвом, що могли б мати вплив на показники складеної фінансової звітності.

Голова Правління

П.В.Красноручький

Головний бухгалтер

Л.В.Гутник

